

XIV. évfolyam
2017. 4. szám
450 Ft
EUR 2,50

HIT – MAGYARSÁG – ÉRTÉK

Szent Kereszt

ÖKUMENIKUS MAGAZIN

Henri Boulad

L. Kecskés András

Bada Márta

Örökség Együttés

A civil állampolgári
lét a megoldás

Hagyományaink
csak akkor
maradhatnak
meg, ha megéljük
őket

Hagyományok
segítik jövőnk
értékeit
megteremteni

Géczi Erika hitvallása

„Tanuljuk meg mindenben meglátni
a szépet és a jót”

VERITAS

FOGALOM A LAKÁSEPÍTÉSBEN

VERITAS-LAKÁSOK 2017-BEN

XIV. kerület Zászlós utca 34.
Tervezett átadási határidő:
2017. december

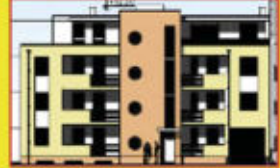
8 lakásos társasházban
74nm és 87 nm-es lakások eladók
Garázsok: 3.000.000 Ft/db
Tárolók: 240.000 Ft/nm

XIV. kerület Angol utca 30.
Tervezett átadási határidő:
2017. december

30 lakásos társasházban
43nm, 74nm és 100 nm-es lakások eladók
Garázsok: 3.000.000 Ft/db
Tárolók: 225.000 Ft/nm

XIV. kerület Komócsy u 38.
Tervezett átadási határidő:
2018. január

9 lakásos társasházban
96nm, 111nm, 90nm, 51nm, 90nm
és 126nm-es lakások eladók
Garázsok: 2.500.000 Ft/db
Tárolók: 225.000 Ft/nm

A lakás vételárának 50%-áig zuglóli lakásokat is beszámítunk!

Kérjük, tekintse meg több mint 1000 lakásból álló referenciánkat!

Érdeklődni lehet: **IRODA: 1142 Budapest Erzsébet Királyné útja 86.**

Nyitva: H-CS: 8-16:30, P: 8-14:30

☎ 06-20-934-5940 383-0983 • www.veritas.hu

VÁSÁROLUNK TELKEKET, HÁZAKAT KÉSZPÉNZÉRT!

Fogászati szakrendelés

Dr. Király Gábor

fogszakorvos

Budapest, XIII. Pannónia u. 5.
(Vigszínház mögött)

- ❖ *Felnőtt- és gyermekfogászat*
- ❖ *Fényre kötő fogszínű tömések*
- ❖ *Porcelán koronák, hidak*
- ❖ *Estétikus fogpótlások minden fajtája*
- ❖ *Ultrahangos fogkö-el távolítás*
- ❖ *Szűrővizsgálat, szaktanácsadás*
- ❖ *Különféle implantátumok*

Rendelési idő előzetes bejelentkezés alapján:

Telefon: **06-20-398-1752**

email: dr.kiraly.gabor@fogtudomany.hu

www.fogtudomany.hu

Teljes körű szolgáltatás

rovid határidővel, kedvező árakon.
Jelentkezzen be hozzánk egy átfogó,
ingyenes vizsgálatra és tanácsadásra!

Szent Gellért Lelkigyakorlatos Ház

2017-es tavaszi programja

2017. május 15. (18.00) – 18 (13.00)

Ft. Dr. Jelenits István piarista atya lelkigyakorlata

2017. június 19. (18.00) – 22 (13.00). Máriás Papi

Mozgalom lelkigyakorlata Ft. Sóti János SJ atya vezetésével

2017. június 23. (18.00) – 26 (13.00). Ft. Dr. Gál Péter atya

lelkigyakorlata: „Jézus szabadít”

2017. június 29. (18.00) – július 02 (13.00).

Ft. Ocsvai Grácián ferences atya lelkigyakorlata:

„A Fatimai Szűzanya”

Konferenciák, továbbképzések lebonyolítását is vállaljuk!
Várjuk családok, diák- és kiránduló csoportok jelentkezését is!

Cím: 2016 Leányfalu, Mórincz Zs. u. 141.

Telefon: (+36) 26/383-212, (+36) 30/466-0749

Fax: (+36) 26/383-302

E-mail: szentgellerthaz@katolikus.hu

Kapcsolat: (06)-30-466-0749

Isten nem hagy el soha

Zsid.13,5

„Ő mondta: Nem hagylak el, sem el nem távozom tőled, úgyhogy bizvást mondjuk: az Úr az én segítségem, nem félek, ember mit árthat nekem!” „Semmiképpen el nem hagylak” – minden bűnöm, önzésem, nyakasságom és engedtelenségem ellenére sem!

Milyen irányba folynak gondolataink? Arrafelé, amit Isten mond, vagy afelé, amitől felünk? Megtanultuk-e, hogy ne csak utána szajkózzuk, amit Isten mond, hanem csak akkor mondjunk valamit, ha már meghallottuk kijelentését? Olyan sokan meginognak hitükben,

amikor jönnek a félelmek, elfelejtik Isten biztatásának célját, elfelejtenek mélyet lélegezni szellemileg. Egyetlen úton üzhethjük ki a rettegést magunkból, ha felfigyelünk Isten biztatására. Ha meghallottuk már Isten biztatását, figyeljünk fel rá újra! Sokszor nem a szomorúságban jutunk erre a gondolatra, hogy Isten cserben hagy, hanem a lélekölő munka közben. Mikor senki és semmi sem segíthet rajtunk, akkor mondjuk ezt: „Az Úr az én segítségem, ebben a percben, mostani helyzetemben.” Nem kell nagy teljesítményeket véghez vinnünk, nincsenek látomások, nem történik semmi csodálatos nap, mint nap csak a szürke hétköznapi munka! Ilyenkor is meghalljuk-e Isten biztatását? Azt gondoljuk, hogy Isten valami rendkívülit készül tenni velünk, hogy valami kimagasló feladatra készít elő, de amint növekedünk a kegyelemben, látjuk, hogy Isten itt és most ebben a percben dicsőíti meg magát általunk. Ha Isten biztatása a támaszunk, csodálatos erőt nyerünk és megtanulunk boldognak lenni a hétköznap megszokott ösvényein is.

Szívélyes üdvözzellet:

főszerkesztő

Szent Kereszt

A szerkesztőség címe:
Szent Kereszt Magazin
1148 Budapest,
Nagy Lajos király útja 47/a
Tel/Fax.: 221-1524,
mob: 06-70-244-0240

Lapigazgató:
Horváth János
elnök-vezérgazgató

Alapító–Főszerkesztő: Kuruczleky Ilona

Internet elérés:
<http://www.szentkereszt.hu>
e-mail: szentkereszt@szentkereszt.hu

A szerkesztőség tagjai:

Balázs Lilla, Frigyesy Ágnes, dr. Kis Boáz, dr. Bakos Batu,
Kubányi Andrea, Németh Andrea, Papp Nóra, Pálffy Mária,
Somogyi György, Szilágyi Ferenc, Varga Gabriella

Címlapfotó: Somogyi György

A lapot kiadja:

A Veritas Invest Zrt.

a Veritas az Elsettékért Alapítvány
támogatásával
1142 Budapest, Erzsébet királyné útja 86.
Tel: 383-0983, fax: 383-0984

A megjelent hirdetések tartalmáért
a kiadó nem vállal felelősséget.

Terjeszti: HIRKER Rt. (Budapesten)

Lapker Rt. (vidéken)
ISSN 1589-617X

Nyomda:

Premier Ofsetnyomda Kft.
Cím: 1117 Budapest, Budafoki út 64.
Telefon: +36-1 481 9515
E-mail: info@premiernyomda.hu

T a r t a l o m

Eukarisztia 5. rész.....	4. old.
Mire megyünk Istenfelé? És nélküle?.....	5. old.
Mondj igent az élet kultúrájára és nemet a halál civilizációjára.....	6-7. old.
A civil állampolgári lét a megoldás.....	8-9. old.
Henri Boulad atya levele XVI. Benedek pápához.....	9-11. old.
FATIMA.....	12-13. old.
75 éves a reneszánsz ember.....	14-15. old.

8-11. old.

14-15. old.

„Tanulj meg mindenben meglátni a szépet és a jót”.....	16-19. old.
Poszter.....	20-21. old.
„Lelki megújulás nélkül nincs nemzeti jövő”.....	22-23. old.
Antal Sándor brácsaművész kamarakoncertje Bécsben.....	23-24. old.
„Magyarok a bajor fővárosban”.....	25-26. old.
Linzbén a Szent Antal-plébánián is megnyílt a Gulág-kiállítás.....	26-27. old.
A cölibátus kérdése ismét téma az egyházban.....	28-29. old.

Református hírek.....	30-31. old.
Zene az Isten irgalmáról és az Ember reményéről.....	32. old.
Szabadkai Népkör és a szekták! Tessék?.....	33. old.
Hűség, házasság, bizalom, és mindez eskü alatt?.....	34-35. old.
Hagyományok segítik jövőnk értékeit megteremteni.....	36-37. old.
Szoboravattással kezdődött a Húsvéti Istentisztelet.....	38. old.

36-37. old.

Eukarisztia

Az Eukarisztia szentségi hatásai 5. rész

Az Eukarisztia a **közösség** minden-napi kenyere. Szent Pál írja, hogy egy testet alkotnak, akik egy kenyérből táplálkoznak: 1 Kor. 11,167. Ezzel a testtel Krisztus azonosítja magát, saját testének tekint, és beleszabja az erőt, amelyet kereszt-halála és feltámadása révén érdemelt ki számára. Az eukarisztikus lakoma fogja és tartja össze a keresztben Krisztussal és egymással egyesült híveket.

Szent Ágoston az egység jelének (signum unitatis) és a szeretet kötelékének (vinculum caritatis) mondja az Eukarisztia.

Szent Tamás azt írja, hogy az Eukarisztia az Egyház egységének szentsége. Az Eukarisztia lehetővé teszi a legtekéletesebb istentiszteletet; az egyház bekapcsolódását a mennyi liturgiába.

A Mediator Dei enciklika a szentmise elsődleges céljának ezt mondja: „a mennyi Atya dicsőítése a megdicsőült Krisztussal, az angyalokkal és szentekkel együtt”.

Az Eukarisztia az Egyház önmegvalósításának vállalása: tanúságtétel, önfeláldozó szeretet, béke. A bibliai béke az embereknek Istennel, egymással és önmagukkal való megbékéltségben áll.

A szentmise nem magánjátosság, hanem a közösség ünnepe. Jézus az egész emberiség nevében mondott igent és köszönetet az Atyának. Ezt teszi az Egyház is. A régi húsvéti lakoma a közösség ünnepe volt, a szentmise is az egész Egyház ünnepe, még akkor is, ha kevés a résztvevő.

Az Eukarisztia krisztológiai hatása

Jézus ezt mondta Kafarnaumban: „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, az bennem marad, én meg benne. Engem az élő Atya küldött, s általa élek. Így az is élni fog általam, aki engem eszik.” Jn 6,56-57.

Egyes szentatyák és középkori misztikusok ezt az egyesülést a jegyesek szeretet-egységéhez hasonlították. (Origenes, Hilarius, Bonaventura, Szuzó)

Szent Pál írja: „Élek, de már nem én élek, hanem Krisztus él bennem.” Gal 2,20. Ez az élet a keresztben kapott kegyelmi élet teljes kibontakoztatása.

Az Eukarisztia szótérológiai hatása

A Krisztussal való egyesülés kegyelmeket biztosít. Az Eukarisztia természetfeletti életünk tápláléka. A kegyelmek a következők: megszentelő, segítő, szentségi.

Az Eukarisztia jövőd feltámadásunk és üdvösségünk záloga. Maga az Üdvözítő biztosít erről: „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van, s feltámasztom az utolsó napon.” Jn. 6,54.

Az Eukarisztia szentségi anyaga

Az Eukarisztia szentségi anyaga: búzakenyér és szőlőbor. Erről hivatalos egyházi megnyilatkozás formájában először a firenzei zsinat szövege (QS 1303; 1320). Azt is megemlítette, hogy a kovásztalan és a kovászos kenyér használata egyaránt érvényes. Kovászos kenyéret a keleti szertartású egyházban használják. A zsinati döntés a kenyérré és borra vonatkozólag **dogma**. A kovásztalan kenyér csak kb. 800 óta lett általánosság Nyugaton.

Az Eukarisztia szentségi formáját a konsekrálás (átváltoztatás) szavai alkotják: „Ez az én testem; ez az én vérem.”

A szentség létrehozója és kiszolgálója

csak felszentelt, áldozó pap lehet. A Tridentinum ezt dogmának nyilvánította az újítókkal szemben. (DS 1752)

Az Eukarisztia **rendes** kiszolgáltatója: a püspök, az áldozópap és a diakónus.

Rendkívüli kiszolgáltató: az akolitus, és akit erre felhatalmaznak.

Az Eukarisztia azoknál éri el teljes hatását, akik áldozáshoz is járulnak, lehetőleg szentmise keretében, és hisznek benne. Az ő áldozásuk gyümölcsöző, méltó; a megszentelő kegyelem állapotában vannak és kellően felkészültek.

Akik súlyos bűn állapotában áldoznak: szentségtörést követnek el. A lelki áldozás: tudatos vágyakozás az Eukarisztia vétele után.

Aki két szín alatt áldozik, nem valószínű, hogy több kegyelmet kap, mintha egy szín alatt áldozna.

Az Eukarisztia isteni és egyházi parancs alapján **szükséges** az üdvösségre. Ez a trienti zsinat tanítása (DS 1659). Ha valaki szándékosan nélkülözi, szabad akaratall elutasítja, bajosan marad meg a kegyelem állapotában. Nem várható, hogy megkapja a végső kitartás kegyelmét.

Fejezzük be elmélkedésünket az Eukarisztikus himnusszal.

Győzelemről énekeljen Napkelet és Nyugatot; Millió szív összecsengjen, magasztalja az Urat! Krisztus újra földre szállott, vándorlásunk társa lett; Mert szerette a világot, kenyérszínbe rejtett; Krisztus kenyér s bor színében Ő s Király a föld felett, Forrassz egygyé békességben minden népet s nemzetet!

István király árva népe, te is hajtsd meg homloköd; Borulj térdre, sórd élbe minden gondod, bánatod! A kereszt volt ezér éven reménység oszlopa; Most is Krisztus jele légyen jobb jövődnek záloga; Krisztus kenyér s bor színében Ő s Király a föld felett; Forrassz egygyé békességben minden népet s nemzetet! (Ho 280B)

Pálffy Mária

Mire megyünk Istennel? És nélküle?

A papi szolgálatok között is vannak szép, meghitt, megrázó és egyenesen kellemetlen pillanatok.

Számomra a beteglátogatás a papi szolgálatom legszebb pillanatai közé tartozik. Mondhatnám, amiért érdemes volt papnak lenni élményeim közé sorolható. Nem volt ez mindig így. Káplán éveim alatt, a szabadkai nagytemplomban a plébános mellett ketten voltunk káplánok. Plébános úr szívesen adta át az esküvőket éppúgy, mint a temetéseket és beteglátogatásokat is a káplánoknak.

A beteglátogatás a mai napig megmaradt olyan „utolsó kenet” funkcióknak, amikor már az orvos is emeli kezét, a végő fázisnál, nos, akkor szólnak a hozzátartozók a plébánosnak, hogy készítse elő a haldoklót utolsó útjára. A betegek kenete minden betegnek kijár, lelkiükben erősít, bátorít, de ami évszázadokon keresztül beivódott az emberek tudatába, azt most pár évtized alatt nem lehet megváltoztatni az emberi fejekben.

Történt egyszer, hogy kisírt szemű asszony jött be a szabadkai Szent Teréz plébániára bejelenteni egy súlyos beteget. A férje volt az, aki a kórházban fekiődött, már az

intenzívről is kihozták, haldoklott. Történt már máskor is ilyen, de ezúttal a néni hosszasan esetele, hogy férje meggyőződéses kommunista volt, a papokat átkozta, az egyházat üldözte egész életében, és ha valakinek, hát neki szüksége lenne megbékélésre.

Az ebédelőből, ami az irodára nyílt, hallgattam a néni hossz, el-elcsukló hangon történő bejelentését. Plébános úr, aki fogadta az irodában, többször is rákérdezett, hogy a súlyos beteg igényli-e a gyónást, a betegek szentségének felvételét? – Dehogy igényeli! – hangzott a határozott válasz, majd folytatva elmondta, hogy nekünk biztos megvan a módszerünk, hogy hogyan tudunk a betegre hatni, hiszen alig van neki pár nap hátra, de lehet, hogy csak órák az életéből és ilyen múlttal nem halhat meg.

A néni kifejtette, hogy már hónapok óta súlyos beteg, meghalni sem tud addig, amíg Istennel meg nem békel, de ebben segítségünk neki mi. Plébános úr ekkor egy percre elhallgatott, majd szólított az ebédelőből. Na ne! – gondoltam magamban. Hirtelen leizzadtam, mert tudtam, hogy a feladatot, a kommunista haldoklót nekem kell meglátogatnom a kórházban. És mi lesz ha kizavar a kórteremből, megszégyenít ott mindenki előtt? – gondolkodtam magamban.

A nénnel egyeztettem időpontot, és még aznap délután kimentem a beteghez, miután a kórházban az emeletet és kórtermet is megbeszéltem. Gyomorgörcs-csel és lelkiekben is a legrosszabbra készültem fel a látogatást illetően. Oltáriszentséget, betegek olaját, stólit és egy kis kézi szertartáskönyvet vettem magamhoz, ahogy ezt máskor is tettem. A kórházhoz érve még a lépteimet is lelassítottam, hogy késleltessen a találkozót, majd ismét felgyorsítottam, hogy minél előbb túl legyek rajta, de akkor ismét elszállt inamból a bátorság és vonszolni kezdtem magam.

Megérkeztem

A kórterem tárva nyitva volt, a teremben többen is fekiődtek. Súlyos betegek voltak, látszott, hogy a szenvedés megviselte őket. Kinek a hozzátartozója ült az ágy szélén, kinek a nővér igazgatta a párnáját, és az én betegemet is megpillantottam, akinek az ágyánál az a néni állt, aki a beteget bejelentette. Óvatosan az ágyhoz léptem és csak csendben, hogy még én is alig hallottam köszöntem: – Dicsértesség a Jézus Krisztus! Mindörökké atyám! – Ermelte fel fejét a néni egy erőltetett mosollyal az arcán, de legalább további kettő is

köszönt a kórteremből. A néni odahajolt férjéhez és bejelentette, hogy itt van egy atya, aki szeretné őt meglátogatni.

A beteg szeme egész idő alatt le volt csukva, de amikor meghallotta, hogy egy pap érkezett hozzá, minden erejét összeszedve kinyitotta szemét, fejét félem fordította. Közben az ágyához léptem és vártam a reakciókat. Erőltlen kezét félem nyújtotta és elkezdett sírni. Megfogtam a kezét és hosszasan ültem az ágya mellett, kezét fogva. Ez az ember kimondhatatlanul várta ezt a pillanatot.

Gyónni, beszélni alig volt ereje, de mindketten éreztük és tudtuk, hogy a bűnbánat legmélyebb szintjén vette fel a betegek kenetét, megáldozott. A kórterem egy másik beteget is megkért, hogy őt is látogassam meg, ha már itt vagyok. A betegek örültek, még olyan is előfordult más látogatásom alkalmával, hogy egy szerb ortodox hívó is megkért, hogy áldjam meg, ha már a kórteremben jártam. Belőlem minden félelem elszállt és ekkor éreztem, ha másért nem, csak ezért az egy esetért megérte papnak lenni. Azóta is, ha hívnak, megyek. Tizenhét éves papi szolgálatom alatt sose fordult elő, hogy bárki is elutasította volna a látogatásomat. Olyan volt számtalanszor, hogy a hozzátartozók megtiltották, hogy a súlyosan beteg családtagjukhoz papot hívjanak, de beteg még nem utasított vissza.

Az ember, éljen akár primitív törzsi formában, vagy egy fejlett társadalmi környezetben, Istent kereső, azt tagadni vagy éppen Istenben hinni akaró és tudó lény. Hányan és hányszor kikidáltották már a „felvilágosodást”, a sötét és elnyomó, megnyomorító középkerék végét, de Isten senki sem tudja teljesen kiiktatni ebből a világból. Még egy teljesen ateista társadalmi berendezésnek sem sikerült, pedig a kommunisták mindent megtettek azért, hogy Isten és az egyházakat, a nép ópiumát, a nemzetek butítóját kivonják és megmutassák az ateizmus felszabadító, felvilágosító igazságát.

Legtöbbször megőrült, meghalt és mára már a sírhantjaikat is benőtte a gaz. Azok, akiknek szerető, imádkozó hozzátartozói voltak, segítettek a megbékélésben, Istennel megbékélve hagyták itt a földi életet. A templomok ma is tele vannak Istenet kereső emberekkel. Ellentétben azzal, amit az ateisták és az agnosztikusok évszázadok óta állítanak, az ember nem élhet Isten nélkül. Anélkül ugyan lélelheti halandó életet, hogy Isten létezését elismerné, Isten nélkül azonban nem élhet.

Paskó Csaba atya

Mondj igent az élet kultúrájára és nemet a halál civilizációjára

Eperjes Károly az egyik olyan, számomra igen nagyra becsült magyar színész, aki nem csak játssza az élet nagy szerepeit, de tetteivel is éli, bárhol nyíltan vállalja is mindazt, amit mond. Keresztény, de nem csak vasárnap egy órában, míg a szentmise tart, hanem tudatosan vállalja kereszténységét a színpadon, szerepvállalásaiban, kereszténységében pedig a magyarságát. Egy nagyon szép hasonlatát hallgattam egyik előadásában.

Azt mondja Eperjes Károly, hogy egyedüli nép vagyunk a világon, aki saját magát veszi körül. Mi magyarok olyanok vagyunk, mint egy szelet kenyér, akinek a héjában van a vitamin. A héja elvált a belétől, és ha elfognak a magyarok a karéjból, akkor beleerogy a kenyérbél. Sokat mond és üzen nekünk ez a hasonlat!

Mennyire szeret minket az Isten. Sokszor rádöbbenek erre, még akkor is, ha mi, magyarok ennek ritkán vagyunk tudatában. Tudjuk, „sirva vígád a magyar” hangulatban éljük életünket, harapjuk egymást, ahol csak érjük, ki nem hagyánk egy alkalmat sem, és észre sem vesszük, hogy Isten tenyerén hordoz bennünket. Nem is olyan régen, egy éve, hogy Kelebián a templomban Pió atya tiszteletére egy színes ablaküveget szenteltem fel. A szentek közöttünk élnek sorozatban található Pió atya ábrázolása. Minden nap, ha csak ránézek Pió atya kedves tekintetű ábrázolására, mindig magyarságom jut eszembe, abban erősödöm meg. Pedig Pió atya olasz szerzetes pap volt. Magyarországról szóló próféciája így hangzik szó szerint:

„Magyarország egy olyan kalitka, amelyből egyszer még egy gyönyörű madár fog kirepülni. Sok szenvedés vár még rájuk, de egész Európában páratlan dicsőségben lesz részüik. Irigylem a magyarokat, mert általuk nagy boldogság árad majd az emberiségre. Kevés nemzetnek van olyan nagyhatalmú őrangyala, mint a magyaroknak, és bizony helyes lenne erősebben kérniük hathatós oltalmát országukra!”

Pió atyának a magyarokkal kapcsolatban két próféciája is volt. A Tövishorona próféciája, ami 1956-ot jövendölte meg.

Véres, fájdalmas és nehéz idő ez a magyarok életében, mondotta az olasz kapucinus szerzetes. Ugyanakkor megjövendölte a Rózsakoszorúban a híres „kalitka” hasonlatot!

Ez már elindult Magyarországon!

Mennyire szeret minket az Isten! Tartunk össze! Isten nélkül nincs kultúra csak a halál civilizációja! A világ legszebb verse **Babits Mihály Eucharisztia** című verse, ahol az utolsó versszakban így ír:

„hogy szellem és ne hús tegyen magyarrá, s nőjünk ég felé, testvér-népek közt, mint a fák, kiket memyből táplál a Nap.”

Az utolsó sorban a Nap nem panteizmus. A nap sugarain keresztül táplálja, melegíti a Földet egy hasonlat, ahogy Isten a Nap sugarain keresztül életet teremt, ahogyan Jézus táplálja lelkünket, erősíti. Hitben erősödjünk meg!

Magyarország 2020-ban, már a világtörténelemben második alkalommal, lesz az Eucharisztikus Kongresszus színhelye! Ferenc pápa az Irgalmasság évében ezt hivatalosan is bejelentette. Tudatában vagyunk ennek a fontosságának?

Szellemi küzdelem van a világban. Az élet kultúrája és a halál civilizációja küzd meg egymással. Nehéz évnék nézünk elébe. Ez nem vitás! Az idén jár le a Fatimai száz év.

Mária Boldogasszony Anyánk meghirdette, hogy 100 évig a gonosz küzd ezért a viláért. Ez az idén telik le! Május 13-a és október 13-a között telik le végérvényesen ez a Fatimai szent idő.

Nem véletlen az sem, hogy ugyan ebben az évben november 7-én lesz a nagy 1917-es októberi orosz forradalom (hivatalos kommunista elnevezéssel nagy októberi szocialista forradalom) 1917. november 7-én (az Oroszországban akkor használt julian naptár szerint október 25-én) Oroszország akkori fővárosában, Petrográdban (ma Szentpétervárral) lezajlott forradalmi eseményor.

Harcol egymással a jó és a rossz, a Sátán harcol az emberekért. Senkinek nincs

jövője, csakis annak, aki az élet kultúráját és nem a halál civilizációját élteti. Isten nélkül nincs jövőnk. Egy nemzetnek, egy országnak sincs! Volt és van olyan uralgódozó, vezetője Magyarországnak, aki meri vállalni Európa keresztény gyökereit. Vajon Isten is merjük vállalni? Mert ha igen, akkor megértjük **József Attila** gyönyörű gondolatait a számokról:

Tanultatok-e a számokat?

Bizony számok az emberek is, Mintha sok 1-es volna az irkában. Hanem ezek maguk számolódnak És csudálkozik módfölött az irka, Hogy mindegyik csak magára gondol, Különb akar lenni a többinél S oktanul külön hatványozódik, Pedig csinálhatja a végtelenségig, Az 1 ilyformán mindig 1 marad És nem szoroz az 1 és nem is oszt. Vegyetek erőt magatokon És legelőször is A legegyszerűbb dologhoz lássatok - Adódjatok össze, Hogy roppant módon felnövekedvén, Az Isten is, aki végtelenség, Valahogyan megközelítétek.

A görögkatolikus, keresztény József Attila azt meri mondani, hogy Isten nélkül nincs közösség! Ezekben a sorokban ott van az is, hogy:

Isten nélkül nincs szerelem, csak össze fekvés, Isten nélkül nincs család csak banda, Isten nélkül nincs nemzet, csak csömör, Isten nélkül nincs ország csak tömeg, Isten nélkül nincs örök élet csak örök kárhozat. Csupán csak ennyi a tét! Az örök élet!

Pilinszky János fantasztikus háromsoros, Végkifejelt című verse egy egész teológiai rendszert foglal magába. Pilinszkynek ez a három sora olyan, mint a tokaji aszú esszenciája:

„Magam talán középre állok Talán este van. Talán alkonyat. Egy bizonyos: későre jár.”

Azt mondja Pilinszky János, hogy nem én vagyok a világ közepe, hanem Isten az.

Ő az ALFA és Ő az OMEGA! Isten mindeneknek a teremtetője és fenntartója. Az ősröbbités elindítója, az evolúció irányítója, Ő az origó! Minden matematika és fizika megálmodója. Mi pedig Istent keressük ebben a rendben, különben elve-

szettek vagyunk, kárhozatra ítélték, de nem Isten ítél bennünket kárhozatra és pusztulásra, hanem mi magunk választuk azt, ha nem az élet kultúráját, hanem a halál civilizációját szolgáljuk.

Szent István első magyar királyunk Boldogasszony Anyánknak ajánlotta a nemzetet, amikor trónörökös nélkül hunyt el. Szent II. János Pál pápa mondja sok helyen, Istenhez Márián keresztül vezet legrövidebben az út. A magyar költő, Pilinszky János **Végkifejlet** című versébe is így fogalmaz „*Talán este van. Talán alkonyat. Egy bizonyos: későre jár.*” Vajon a középontba igyekszünk-e? Borzasztóan sötét a világ, de talán még nem annyira, hogy a végteletről keljen beszélni. Ezen keresztül a magyarok nagy himnusza a következő ima volt:

*Boldogasszony, Anyánk, régi nagy Pátronánk,
nagy ínségben lévén így szólít meg hazánk:*

*Magyarországról, Édes hazánkról,
ne feledkezzél el szegény magyarokról.*

Ezt követi **Kölcsey Ferenc** „*Isten áldd meg a magyart*” nem is annyira himnusza, hanem a nemzet imádsága! Hát, hogy is ne szeretne minket Isten, amikor minden egyes alkalomkor, amikor himnuszt énekelünk, Isten áldását kérjük!

Ismerjük Szabó Lőrinc: **Hazám, keresztény Európa** című versét?

Amikor közvetítést, híreket hallgatok az Európa Parlamentben magas fizetéséért a halál civilizációját éltető parlamenti képviselőket hallgatva, figyelve legszívesebben ezt a verset nyomnám az orruk alá. Le kell fordítani, és minden képviselő asztalára oda kell tenni:

Útálom és arcába vágom

*Útálom és arcába vágom:
– Száz év, de tán kétezer óta
őrült, mocskos, aljas világ ez,
ez a fárizeus Európa!*

*Kenyér s jog helyett a szegényt
csittítja karddal, üres éggel
és cinkos lelkiismeretét
avatag és modern mesékkal;*

*száz év, de már kétezer óta
hány szent vágy halt meg gaz szivében!
Hazám, keresztény Európa,
mi lesz, ha bukására döbben,*

*mi lesz, ha újra földre száll
a Megcsúfolt és Megfeszített,
s mert jósága, hite, imája
egyszer már mindent elveszített:*

*mi lesz, ha megjő pokoli
lángszőrökkel, gépfegyverekkel,
vasszakos, pestishozó,
bosszúálló angyalsereggel?*

*Mi lesz, ha megjő Krisztus és
új országot teremt a földön,
ha elhullanak a banditák
s nem lesz több harc, se kard, se börtön,*

*ha égi szerelmét a földi
szükséghez szabja ama Bárány
s újra megvált, – óh, nem a jők,
de a gonoszok vére árán:*

*hazám, boldogtalan Európa,
ha túléled a harcok végét,
elbírod-e még te az Istent,
a Szeretetet és a Békét?*

Kétféle létezési mód van. Az istentörvényű létezés és öntörvényű létezés, amit más szóval egoizmusnak is nevezhetünk. Minden IZMUS az egoizmusból született: liberalizmus, kapitalizmus, nacionalizmus, kommunizmus, protestantizmus vagy katolicizmus, mert csak külső kereszténységet jelent!!!

Mélységében egoista, magának való, Isten kultúráját nem ismerő, a halál civilizációját éltető létezés.

Vissza kell találnunk a Szent László-i, Szent István-i alapokhoz! Szent László a betörő népeket nem ölte meg, kiütte őket, de nem ölte meg őket. Szent László felajánlotta mindenkinek, hogy aki le akar telepedni, az vegye át az ország kultúráját, vele a kereszténységet, ha itt akar élni. Kunság, jázság, azok letelepedhettek, a többiek mentek Isten hírével. Más kultúrában éljék életüket, de itt ez a kultúra, vagy elfogadják, vagy távoznak! Ez volt Szent László állásfoglalása! Mintha megismétlődne ez a helyzet? En legalábbis így élem meg!

Isten áldd meg a magyart és adj ennek a népnek Szent Istvánokat, Szent Lászlókat, akik vezetni tudják az a népet és Istennel győzelemre tudnak bennünket vinni mindenkor. Pió atya közbenjárására őrizd meg ezt az országot és a keresztény Európát a következő felnövekvő generációknak, mert felelősek vagyunk mi, akik örökségbe kaptuk ezt a kultúrát!

Paskó Atya

A civil állampolgári lét a megoldás

Az iszlám veszélyeire figyelmeztetett budapesti előadásán Henri Boulad

Fotó: Tlambert Attila

Henri Boulad Alexandriában született 1931-ben, szíriai családból származik, édesapja szír, édesanyja olasz származású, a család francia anyanyelvű katolikus. A jezsuita rendbe 1950-ben lépett be, majd 1963-ban szentelték pappá Bejrútban.

Három doktorátust szerzett, és – visszatérve Egyiptomba – az ifjúság nevelése és a szociális munka területén dolgozott, valamint lelkigyakorlatok vezetője lett. Kalkuttai Szent Teréz anyával egyetértésben szervezte meg az egyiptomi Caritast. Menekülttáborokat szervezett, küzdött a szudáni népirtás megfékezéséért, a rabszolgák kiváltásáért. „Teljesen önfeláldozásnak szentelt életéért” megkapta a francia érdemrend tiszti-keresztjét.

Évente előadókörutakat tartott Európában, beszédeit gyakran a rádiók is közvetítették. 2004-ben lett a jezsuiták kairói kollégiumának vezetője. Rendszeresen jár hazánkba is előadásokat tartani. Magyar állampolgársági esküt tett március 16-án, csütörtökön az Országházban.

A vallások együttélésének alapvető feltételei a Közel-Keleten címmel tartott előadást Henri Boulad a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen március 23-án. Az egyiptomi jezsuita szerzetes egy héttel korábban kapta meg a magyar állampolgárságot.

Soltész Miklós egyházi, nemzetiségi és civil kapcsolatokért felelős államtitkár köszöntőjében Henri Bouladot Kapisztrán Szent Jánoshoz hasonlította, aki élete második felében érkezett hazánkba, mégis magyar szentként tiszteljük. Nyugat-Európa önzősége és az iszlám terjedése szintén párhuzamokat hordoz az akkori időkkel – mutatott rá az államtitkár. Véleménye szerint Henri Boulad a magyar állampolgárság felvételével bizonyítja, hogy a magyar kormány keresztényként szol-

gálja az emberiséget és védi a keresztény Európát. Majd arról is beszélt, hogy a jezsuita szerzetes olyan ország polgára lett, amely vallja, hogy meg kell védenie önmagát és Európát az illegális bevándorlástól, ugyanakkor kötelességének érzi, hogy segítsen a valóban rászorulóknak, főképpen helyben kezelve a problémát.

Henri Boulad előadásában családja történetén keresztül mutatta be, hogy Egyiptom egykor mennyire nyitott volt a keresztények felé, és mennyire bezárult a Muszlim Testvérek Szervezetének hatalomra törésével. A jezsuita szerzetes nagypapja, Szelim 1860-ban menekült Damaszkuszából Alexandriába sok ezer Krisztuskövetővel együtt, miközben Szíriában húszezer keresztényt mészároltak le a muszlimok. Az akkori albán származású egyiptomi uralkodó kifejezetten nyitott és toleráns országot vezetett, ezt a hosszú évtizedekig tartó nyitottságot később Nasser hatalomra jutása egyszerűen megszüntette. Ő annak a Muszlim Testvérek Szervezetének (ismertebb nevén Muszlim Testvériség) a tagja volt, akik Henri Boulad véleménye szerint ma több mint nyolcvan országban jelen lévő „szuperhatalom”. A jezsuita szerzetes állítás alapján céljuk, hogy kötelezővé tegyék az isz-

lám törvénykezést, a sariát az egész világon. Ezt amennyiben módjukban áll – folytatta gondolatmenetét a szerzetes –, ravasz módon, ügyeskedéssel kívánják elérni, fokozatosan megnyerve például az információs hatalmat, a médiát; ha ez az út nem járható, akkor erőszakkal kívánják elérni céljukat.

A jelenlegi tendenciák mellett Henri Boulad szerint Európa harminc év múlva muszlimmá fog válni. Ennek hármas módszere a – napjainkra tömegessé vált – bevándorlás, a demográfia, vagyis hogy az európai őslakosokat a tömeges szaporulattal mulják felül, valamint az európaiak iszlám vallásra való áttérítése. Az előadó rámutatott: amíg Magyarországon az 1,2-es szaporulattal a szülők még saját maguk utánpótlását sem érik el, addig a muszlimoknál általában négy-hat gyermek születik.

A szerzetes szerint az iszlám előretörés ellen kétféle módon lehet védekezni: érveléssel, vitával vagy fegyverekkel. Civilizált embernek az érvelést kell választania, ám mivel a politikailag korrekt beszéd-mód ellehetetleníti a véleménynyilvánítást, az iszlám veszélyeire figyelmeztetőket iszlamofóboknak, embergyűlölőknek bélyegzik; jelenleg Európában már szinte nem lehet érveléssel élni, csak fegyverekkel – vélekedett Boulad.

Az előadó több példát is hozott arra, hogy az iszlám környezetében milyen radikálisan csökkent a területen őslakos ke-

resztények aránya. Hiszen abban az Észak-Afrikában, ahol az iszlám megjelenése előtt (Kr. u. 7-9. század.) szinte kizárólagos volt a keresztény jelenlét, ma már csak a külföldről betelepült keresztények részére működik egy-két püspökség. Egyiptomban tízmillió kopt keresztény küzd a túlélésért 95 millió muszlimmal szemben. Az évszázad elején még 20 százalék volt a keresztények aránya Líbiában, Irakban, Libanonban, ez mára két százalékra csökkent. A huszadik század elején Törökország lakóinak egyharmada keresztény volt, ma mindössze 0,3 százalékuk az.

Henri Boulad elismerte, hogy iszlamo-fób abban az értelemben, hogy elutasítja az iszlámot mint olyan eszmét, elnyomó rendszert, amely az emberi létet és szabadságot megszünteti. Úgy véli, ebben az értelemben maguk a muszlim emberek az iszlám elsődleges áldozatai. Ezért nem tartja véletlennek, hogy már az iszlám világban is vannak, akik átlátva ezt a helyzetet, lázadnak, ki akarnak törni belőle.

A jezsuita szerzetes nemcsak az iszlámról szólt kritikusan, de a keresztény-iszlám párbeszédéről is: véleménye szerint az egy lépést sem tett előre ötven éve, mivel arról beszélünk, amit a másik akar hallani, és nem azt mondjuk ki, amit valójában gondolunk.

Henri Boulad éles kritikája szerint Brüsszelt, Washingtonot, a muszlim világot, de még a Katolikus Egyházat is a „lát-

hatatlan kéz” irányítja, ez az öt ujj pedig a nemzetközi pénztökhöz tartozik. Ahhoz a nemzetközi pénztökhöz, amelynek nem számít, hogy Európa muszlim vagy keresztény, ameddig pénz van. Ugyanez a láthatatlan kéz burkolódik be sokszor a jótékonykás koponyéba is – vélekedik a szerzetes. Henri Boulad szerint Európának ki kell nyitnia a szemét, hogy ne legyen egy szörnyű polgárháború véres helyszínévé.

Henri Boulad Orbán Viktort prófétának tartja, aki ajtót nyit egy jelenségre, amellyel Európa és sok esetben az Egyház sem hajlandó szembesülni. Európa ugyanis fordulóponthoz érkezett, és el kell dönteni, hogy behódolunk-e a brüsszeli diktátumoknak vagy másként kezeljük az iszlamizálódás problémáját – mutatott rá. Az előadó ennek kapcsán beszélt arról, hogy nyugaton és keleten ugyanaz a harc zajlik a civilizált világban, és ahhoz, hogy a több vallású emberiség békében éljen egymással, a vallást a „magaszféra-ra kell redukálni”: „a vallás Istenre tartozik, a haza mindannyiunk ügye”. Amennyiben a jogokat egyetlen vallás tagjainak tartják fenn, akkor az összes többi vallás hívei marginalizálódnak. Azt a példát hozta fel erre, hogy a 7. századtól kezdve a Közel-Keleten a keresztény őslakosok vagy átértékeltek az iszlám hitre, vagy külön adót kellett fizetniük, vagy – ha nem voltak hajlandók áttérni – kivégezték őket.

Agonás Szonja/Magyar Kurír

Henri Boulad atya levele XVI. Benedek pápához

„Először meg kell védened a családod, a kultúrád, az identitásod, és azután kell kinyitnod az ajtót.”

Ez a levél már 2007. júliusában elkészült. P. Henri Boulad személyes levélként írta és csak a pápának szánta. Am valaki, aki nem akarta megsérteni a pápa érzékenységét, nem adta tovább. 2009-ben P. Boulad bizalmasan elküldte egy kanadai barátjának, aki azonban föltette az internetre. Amikor ezt Boulad atya megtudta, úgy gondolta, hogy akkor jár el becsületesen, ha a levelet hivatalos úton, a kairói nunciaturán keresztül elküldi a pápának. Erre 2009 szeptemberében került sor. Boulad atya bocsánatot kért a nyilvánosságra hozatal körülményei miatt. A Vatikán mindmáig adós a válasszal. A levél franciául íródott, az interneten közzé, spanyolul és németül is terjesztik. Amikor a Wir Sind Kirche (Egyház Vagyunk) mozgalom kezdeményezésére első ízben kaptuk kézzel, a német fordítást, rögtön megkerestük Henri Boulad atyát. Ezt a magyarázatot az ő kérésére illesztjük levele elé. Mag. Fery Berger, a Weizer Pfingstvision vezetője és koordinátora.

P. Henri Boulad SJ: Személyes levél XVI. Benedek pápához (Nyilvánosságra hozva: 2009. július 8.)

Szentséges Atya!

Azért merek közvetlenül Önhöz fordulni, mert vérzik a szívem a mélység láttán, amelybe egyházunk süllyed. Bizonyára megbocsátja fiúi öszinteségemet, amelyet egyszerre diktál „Isten fiainak szabadsága” – erre hív meg Szent Pál – és szenvedélyes szeretetem az

egyház iránt. Talán megbocsátja e levél felkavaró hangnemét is, hiszen meggyőződésem, hogy a „huszonnegyedik órában” vagyunk, olyan helyzetben, amely nem tűr halasztást.

Először is engedje meg, hogy bemutatkozzam. Melkita rítusú egyiptomi-libanoni jezsuita vagyok, hamarosan betöltöm 76. életévemet. Három éve a jezsui-

ták kairói kollégiumát vezetem, előtte a következő tisztségeket töltöttem be: az alexandriai jezsuiták előjárója, az egyiptomi jezsuiták regionális előjárója, kairói teológiai professzor, az egyiptomi Karitás igazgatója és a Caritas Internationalis közel-keleti és észak-afrikai alelnöke voltam. Közéről ismerem az egyiptomi katolikus hierarchiát, mivel az egyiptomi szerzetes

előjárók konferenciájának elnökeként évekig részt vettem összejövetelein. Mindegyik püspökhöz személyes kapcsolat fűz, némelyikük a diákom volt. Személyesen ismerem továbbá III. Shenuda pápát is, akivel aránylag rendszeresen találkoztam.

Ami az európai katolikus hierarchiát illeti, egyik-másik tagjával többször is alkalmam volt személyesen találkozni: így König, Schönborn, Martini és Daneels bíborosokkal, Kothgasser érsekkel, Kappellari és Küng megyéspüspökökkel, a többi osztrák püspökkel, de más európai országok püspökeivel is. A velük való találkozásokra évente esedékes európai – ausztriai, németországi, svájci, magyarországi, franciaországi, belgiumi... – előadókörútjaimon került sor. Utazásaim során rendkívül változatos hallgatóságához beszélek, de szerepelni szoktam a médiában is (újságokban, rádió- és televízióadásokban). Nemkülönbön sokat utazom Egyiptomban és a Közel-Keleten.

Négy földrész mintegy ötven országában jártam, körülbelül harminc művem jelent meg tizenöt nyelven, többek közt franciául, arabul, magyarul és németül. Tizenhárom németül is kiadott könyvem közül talán Szentatya is olvasta az Isten fiai és Isten lányai címűt, amelyet Bajországi barátja, P. Erich Fink adott át Önnök.

Nem dicsekvésből írom ezeket, egyszerűen csak szeretném elmondani, hogy felvetéseim az egyetlenes egyház és a jelenlegi, 2007-es szituáció tényleges ismeretén alapulnak.

Most rátérek levellem tárgyára. Arra törekszem, hogy a lehető legrövidebben, legvilágosabban és legtárgyalagosabban írjak. Először is néhány megállapítást tennék (a lista messze nem végleges):

A vallásukat gyakorlók száma folyamatosan csökken. Európa és Kanada templomait csak korosabb emberek látogatják, de ők is egyre kevesebben – olyanok tehát, akik hamarosan eltávoznak közülünk. Végül nem marad más, mint e templomok bezárása vagy átalakítása múzeumokká, mecsetekké, klubokká vagy városi könyvtárakká, amint már most is megtörténik. Meglep, hogy sokat közülük teljesen felújítanak, és nagy összegekért modernizálnak azért, hogy vonzzák a híveket. A kivonulást azonban nem ez fogja megállítani.

Hasonló ütemben ürtelnek ki a szemnáriumok és a novíciátusok, a hivatások száma szabadesésben zuhan. A jövő meglehetősen sötét, és nagy kérdés, ki veszi majd át a stafétabotot. Jelenleg egyre több európai plébániát látnak el ázsiai és afrikai papok.

Sok pap elhagyja hivatását, a megmaradó keveseknek pedig – akik sokszor nyugdíjas korúak – egyszerre több plébánián kell szolgálatot teljesíteniük, sietősen és hivatalnokok módjára. Közülük mind Európában, mind a harmadik világban sokan tartanak fenn ágyastársi viszonyt híveik tudtával és nem ritkán jóváhagyásával, de püspöki bealegyezésével is, aki a paphiány miatt semmit sem tehet.

Az egyház nyelvezete idejétmúlt, anakronisztikus, hatalmas, önismétlő, mora-

lizáló, korunktól merőben idegen. Legyünk hát divatosak és demagógok? Korántsem, hiszen az evangéliumot kertelés nélkül és saját követelménye szerint kell bemutatnunk. Arra volna inkább szükség, hogy hozzáálljunk az „új evangelizációhoz”, ahogy II. János Pál kérte. Ez azonban – sokak elgondolásával ellentétben – nem a régi ismétlését jelenti, ami hatástalan, hanem az újítást: új nyelvet kell találnunk, amely a mai ember számára helytállóan és sokatmondóan beszél el a hitet.

Ez csak úgy lehetséges, ha mélyrehatóan megújul a teológia és a hitoktatás, amelyeket tetőtől-talpig újra kell gondolnunk és fogalmaznunk. Egy német szerzetespap, akivel nemrég talákoztam, azt mondta, hogy az Új katekizmusban egyszer sem fordul elő a „misztika” szó. Megdöbbentem. Kénytelen vagyok megállapítani, hogy hitünk túlságosan is az észre hat, elvont és dogmatikus – kevéssé szól a szívhez és a testhez.

Következésképpen keresztények sokasága fordul az ázsiai vallások, a szekták, a New Age, az evangéliumi gyülekezetek, az okkultizmus stb. felé. Nincs mit csodálkoznunk ezen. Máshová mennek azért a táplálékért, amelyet nálunk nem találnak meg, mert úgy érzik, kenyér helyett követ adunk nekik. A keresztény hit, amely valaha értelmet adott az emberi életnek, ma már érthetetlen, a meghaladott múlt továbbélése.

Erkölcsei és etikai téren a Tanítóhivatal untilig ismételt rendelkezései a házasságról, a fogamzásgátlásról, az abortuszról, a homoszexualitásról, a papok nősüléséről, az elvált újrահázasodottakról stb. már senkit sem szólnak meg, s nincs unalmat és közönyt keltenek. Mindezen erkölcsi és lelkipásztori problémák többet érdemelnek annál, semhogy ellentmondást nem tűró nyilatkozatokkal megoldhatók volnának. Lelekipásztori, szociológiai, lélektani, emberi módon kellene közelítenünk hozzájuk, nagyobb összhangban az evangéliummal.

A katolikus egyház, amely évszázadokon át Európa nagy nevelője volt, feledni látszik, hogy Európa időközben eljutott az érettségre. Márpedig felnőtt Európánk elutasítja, hogy kiskorúként kezeljük. Az egyház – Mater et Magistra – atyáskodó stílus végképp a múlté, ma már nem illik környezetünkhöz. Keresztényeink megtanultak önállóan gondolkodni és nem hajlandók bármit lenyelni.

A korábban legkatolikusabbnak számító nemzetek – Franciaország, „az egy-

ház legidősebb leánya” vagy az ultrakatólikus Francia-Kanada 180 %-os fordulatot hajtott végre, hogy végül az ateizmusnál, az antiklerikalizmusnál, az agnoszticizmusnál és a közömbösségnél kössön ki. Több más európai nemzetnél ez a folyamat épp most megy végbe. Megállapíthatjuk, hogy minél inkább anyáskodott és gyámkodott az egyház egy nép felett, annál erősebben fordult a nép az egyház ellen.

A többi egyházzal és vallással való párbeszéd napjainkban nyugtalanítóan visszafejlik. Az elmúlt fél évszázadban létrejött figyelemreméltó eredmények jelenleg veszélyben forognak. Az igencsak lejutó tényállásra az egyház kettős választ ad: Egyrészt hajlamos alábecsülni a helyzet súlyosságát, és azzal vigasztalódik, hogy leghagyományosabb köreiből, valamint a harmadik világban bizonyos megújulás tapasztalható. Másrészt felszólít, hogy bízzunk az Úrban, aki két évezreden át megtartotta egyházát, és az újabb válság legyőzésében éppúgy segíteni fogja, ahogyan mellette állt a múltban is. Mert hát nem az örök élet ígértét hordozzuk?

Erre a következőket válaszolhatom: A ma és a holnap problémáit nem a múltra támaszkodva, a múlt töredékeit összegyűjtögetve fogjuk megoldani.

A harmadik világ egyházainak elevenése csalóka látszat. Nagyon is valószínű, hogy az új egyházak előbb-utóbb ugyanazt a válságot élik majd át, mint Európa régi keresztény országai.

A modernitás megkerülhetetlen. Az egyház megfeledezett erről, azért van ma ilyen válságban. A II. Vatikáni Zsinat igyekezett behozni a négy évszázadnyi elmaradást, de úgy tűnik, az egyház lassacskán bezárja az akkor megnyílt ajtókat. Nagy a kísértés, hogy inkább a Trentói és az I. Vatikáni Zsinat felé forduljunk, mintsem a III. Vatikánum felé. Érdemes felidézniünk, amit II. János Pál többször is a lelkünkre kötött: „Nincs más utunk, mint a II. Vatikáni Zsinat”.

Meddig folytatjuk a struccpolitikát s dugjuk homokba fejünket? Meddig vonakodunk még szembenézni a ténnyel? Meddig próbáljuk minden áron menteni a látszatot – azt a homlokzatot, amely ma már senkit sem téveszt meg? Meddig zárkózunk el görcsösen mindenfajta kritikától ahelyett, hogy a megújulás esélyét látnánk benne? Vajon az idők végezetéig haszaltjuk-e azt a reformot, amely kényszerítően szükségessé vált, és amelyet túl sokáig halogattunk?

Az egyház határozottan előre-, s nem hátranzve teljesíti küldetését, hogy a vi-

lág világossága, a föld sója és kenyereinek kovásza legyen. Ugyanakkor ma sajnálkozva szögezhetjük le, hogy az egyház, amely századokon át úttörő szerepet töltött be, ma a kor mögött kullog.

Megismételtem, amit levellem elején mondtam: a huszonegyedik órában vagyunk! A történelem nem vár, kivált manapság nem, amikor felgyorsult, túlhajtott ritmusban élünk.

Minden kereskedelmi vállalkozás, amely mérleghiányt vagy működészavart észlel, azonnal elgondolkodik, szakértőket hív össze, megpróbál talpra állni, s az összes energiáját mozgósítja, hogy leküzdje a válságot.

Vajon az egyház miért nem így cselekszik? Miért nem mozgósítja minden élő erejét a gyökeres aggiornamento érdekében? Miért nem?

Lustaságból? Gyávaságból? Vagy, mert nincs benne elég képzelőerő és kreativitás? Csak bűnös kvietizmus, amely azt reméli, hogy majd az Úr elrendezi, s hogy az egyház már sokkal rosszabbat is túlélt?

Az evangéliumban Krisztus így int bennünket: „E világ fiai a maguk nemében okosabbak, mint a világosság fiai...”

MIT TEGYÜNK TEHÁT? Az egyháznak ma HÁROMSZOROS REFORMRA van szüksége, mégpedig sürgősen és elodázhatatlanul.

Teológiai és kateketikai reformra, hogy újra átgondolja hitét és összefüggésében újrafogalmazza kortársaink számára. Az a hit, amely már semmit sem jelent, és amely nem ad értelmet létezésünknek, nem több díszitménynél, haszontalan felépítménynél, amely önmagától dől össze. Ma ez a helyzet.

Lelkipásztori reformra ahhoz, hogy minden elemében újragondolhassuk a múltból öröklött struktúrákat. Spirituális reformra, hogy új életre keltsük a misztikát és átgondoljuk a szentségeket: egyszisztenciális dimenzióval ruházzuk fel és hozzá-

igazítsuk őket az élethez. Erről sokat tudnánk mondani.

A ma egyháza túl formális, túlzottan formalista. Az az érzésünk, hogy az intézmény elfojtja a karizmát, s hogy egyedül a külső szilárdság számít, a tiszteletreméltó felszín egyfajta látszat. Nem azt kockáztatjuk-e vajon, hogy Jézus egy szép napon „meszelt síroknak” tekintsen bennünket?

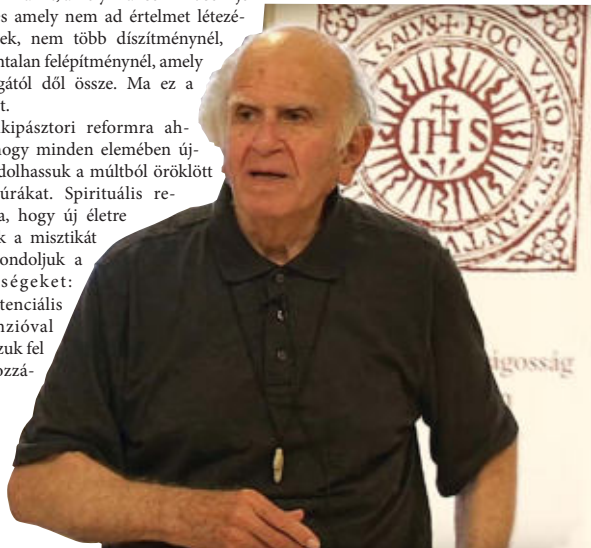
Befejezésül egy, az egyház egészét érintő általános szinódus összehívását javaslom. Ezen minden keresztény részt vehetne – katolikusok éppúgy, mint más felekezetűek –, hogy teljes őszinteséggel és egyértelműséggel együtt fontolják meg a fentebb jelzett szempontokat és mindazt, ami még felvetődik. A szinódust, mely három évig tartana, nagygyűlés koronázná meg – ne nevezzük „zsinatnak” –, amely összegezné a vizsgálódás eredményeit és levonná a következtetéseket.

Szentséges Atya! Azzal zárom soraimat, hogy bocsánatát kérem ösztinteségemért és vakmerőségemért, egyszerűen atyai áldásért folyamodom. Hadd mondjam el, hogy e napokban az Ön társaságában időzöm, hála A názareti Jézus című, figyelemreméltó könyvének, amely lelki olvasmányom és mindennapi elmélkedésem tárgya. Öszinte tisztelettel az Úrban:

P. Henri Boulad SJ

Collège de la Sainte-Famille, B.P. 73, Faggala Kairó, Egyiptom Graz, 2007. július 18.

Forrás: MÉRLEG, 2010

Az idén, 2017-ben van a Fatimai jelenések századik évfordulója (centenárium). Igaz, hogy 1916-ban már volt három angyali jelenés, ami megelőzte, előkészítette Mária színe lépését. A tulajdonképpeni hat fatimai jelenés május 13 és október 13 között azonban 1917-ben volt. Augusztus 13, azonban a gyermekek elfogatása és őrizete miatt 13-a helyett 19-én történt. Maguk az események eléggé ismertek, annál nagyobb a zavar az üzenetek körül, ami már az elhangzottak sorrendjét, esetenként lényeges mondanivalóját is érinti.

Amikor 1935 szeptemberében Jáncinta földi maradványait exhumálták, hogy átszállíthassák a Vila Nova de Ourem temetőből Fatimába, akkor José Alves da Silva püspök megengedte, hogy a koporsót felnyissák, s a benne levő teljesen ép holttestet fényképezzék. Néhány fényképet később elküldtek Lucia nővérnek, aki köszönő levelében azt írta Jáncintáról: „*Ő csak éve-*

Lucia nővér

inek számát tekintve volt gyermek, annál jobban tudta azonban az erényeket gyakorolni, hogy Istennek és a Legszentebb Szűznek megmutassa szeretetét az áldozatok által..."

A püspök ezek után megkérte Luciát, hogy írja meg emlékeit Jáncintáról. Ez nagyon hamar megtörtént. Úgy tűnt azonban, hogy néhány dologról nem kívánt beszélni. A püspök tehát felszólította, hogy a jelenések részleteiről is számoljon be. Így 1937. november 7 és 21-e között második visszaemlékezést írt. (Érdekes, hogy a Nagy Októberi Forradalom huszadik évfordulóján kezdte meg!) Ezt az írást hívják Második emlékezésnek, ami egyben Fatima története.

1938-ban jelent meg (május 13!) Dr. José Galamba de Oliveira könyve a Szűzanya jelenéseiről. Nagyon hamar több kiadást ért meg még a 25. évforduló előtt. Lucia ismételt felkérésre további részleteket közölt, s benne az ég engedélyével a titok első két részét nyilvánosságra hozta. Ez 1941. augusztus végén történt – harmadik visszaemlékezés. A püspök és Galamba kérésére két újabb füzetet írt decemberig. Ebben már mindent leírt, tudatosan semmit sem hallgatott el, kivéve a harmadik titkot, amit az ég egyelőre nem kívánt közölni.

1942-ben a 25. évfordulóra a portugál püspöki kar jubileumot hirdetett meg ezen íráskor megemlézése nélkül, viszont Milánó érseke pástorlevelében a titok első két részét nyilvánosságra hozta. A levél címe: „*Öszentsége XII. Piusz pápa 25 éves püspöki jubileuma a Fatimai Mária-jelenések 25. évfordulóján.*” A titok harmadik részét csak 1944 januárjában fogalmazta meg Lucia nővér, a zárt boríték a püspöknél maradt, aki Rómában a Szent Officiumnak adta át.

A borítékot több pápa felbontatta, majd újra lezárták, csak 2000. május 13-án hozta nyilvánosságra Sodano bíboros. A hivatalos szöveget megfelelő magyarázattal Ratzinger adta közre. Ezzel kapcsolatban sok kétféle merült föl, erre még adott alkalommal visszatérünk.

A jelenések során, illetve később külön esetekben, a Szűzanya egyes kéréseket hangsúlyozott. Kérte a rózsafüzér imádkozását, áldozatokat, engesztelést a bűnösök megmeneküléséért. 1925. december 10-én kérte az engesztelő első szombati ájtatosságot, 1929. június 13-i jelenéskor pedig Oroszország felajánlását. Így lényegében három titok és három kérés hangzott el.

A kéréseknél maradványok, ezek pontosan a következők: 1. Mindennapi rózsafüzér, ima, engesztelés a bűnösök megtéréseért. 2. Mária Széplőtelen Szívének tisztelete, különösképp az első szombatok tartásával. 3. A pápa ajánlja föl a püspökök kollegiumával együtt

a világot, Oroszország külön említésével Mária Széplőtelen Szívének. Ezeket a kéréseket pedig minél szelebb körben tudatosítani is kell.

Az első kérést tudomásul vette a világ. A rózsafüzér tizedeinek befejezésekor a Fatimai imádságot mondják. Ez bevezetése óta folyamatosan tart. Az engesztelés ugyancsak elterjedt, jóllehet mostanában folyamatosan csökken az engesztelők száma. A második kérést kezdetben tudatosították, ismerték és gyakorolták. A Szűzanya öt első szombatot kért gyógnással, áldozással és imával. Az utóbbi időben, mintha elfelejtették volna mind az első szombatot, mind a vele kapcsolatos imákat. Gyermekkoromban az első pénteki ájtatossággal együtt tartottuk. A papok hirdették, igyekeztek a híveket erre buzdítani. Ma szó sem esik róla.

Nekünk mindenképp meg kell említenünk, hogy Kovacsics Mária Natália nővér az Úr Jézustól kapott üzenet alapján kilenc első szombat megtartását hirdette meg. Ehhez az Úr harminchárom komoly ígéretet fűzött. Az egyháziak fel is tették a kérdést: Fatimában a Szűzanya csak ötöt kért, miért akar Jézus mégis kilencet. A nővér által közvetített kérdésre Urunk így válaszolt: „*Az öt első szombat kérése Széplőtelen Édesanyam alázatának jele, amelyben Ő az égben is él. A kilenc kérése pedig az Én szeretetemnek a jele, ami nem tudja elviselni, hogy Én többet kapjak, mint az akivel szeretetben összeforrtam.*”

A harmadik kérés utóélettel sokkal bonyolultabb. XII. Piusz pápa a felajánlást még 1942-ben megtette, de nem a világ püspökeivel együtt. A II. Vatikáni Zsinat harmadik ülészakánának végén 1964-ben VI. Pál megismételte, de elmaradt Oroszország említése. Mégül 1984-ben II. János Pál érvényesen végezte el. Erről nincs mindenki meggyőződve. Kondor Lajos atya szerint minden feltétel teljesült. Ha a következményeket vesszük szemügyre, akkor „*Oroszország tévedéseit elterjeszti a világban*” – megtörtént. Ez azt is jelenti, hogy az első két felajánlást hiányosságai miatt az Ég nem fogadta el.

A legutóbbi időben felmerült, hogy mik Oroszország tévedései? Kezdetben azt hitte mindenki – teljesen magától értetődően – a marxista kommunizmusról van szó. A második világháborút követően nyilvánvalónak tűnt. Újabb keletiek – görög katolikusok – kétségbe vonják, s inkább a cári Oroszország történetéhez nyúlnak vissza. Nagy Péterrel kezdődően az

I M A

orosz ortodoxok között jelentős harc bontakozott ki az Egyház szabadsága körül, pontosabban a cár szerepét illetően. Más szavakkal feléledt a középkorban a nyugati – római katolikus – kereszténységben már lezárt vita.

Ma inkább a második esetre gondolhatunk, azaz Kondor atyának igaza van: „Ha teljesítik, Oroszország megtér és béke lesz...” Oroszország megtérése ténynek tűnik. A bolsevizmus megbukott, egyre többen gyakorolják hitüket, a templom meglései hívőkkel, tartják a szertartásokat, élnek a szentségekkel. Sok a hívatas, papok, szerzetesek vannak böven. Egyre többen beszélnek a „Szent Oroszország” feleledéséről. Az állam legfőbb vezetője a kereszténység elengedhetetlenségéről, védelméről beszél. A világi törvények igitkeznek Isten törvényeivel megegyezni. Tiltják a vallásnyalázást, káromkodást, művi vetélést. Miután Portugáliát 1931. május 13-án felajánlották Mária Szeplőtelen Szívének, így „Portugáliában a hitgazság mindig megmarad”, s a második világháború is elke-rülte. Magyarországot megmenekülhetett volna, de sem püspökei, sem állami vezetése nem teljesítették az ég kérését. A már említett Natália nővér ugyancsak a felajánlást, engesztelést hirdette. A jelentős párhuzam miatt említettem ezen a helyen.

A kérések után a titkokat kell sorra vennünk. A legjobb, ha magának Lucianának szavaival tesszük azt. Mindezt a Szűzanya 1917. július 13-án közölte velük. Az első a pokol látása volt. „A Szűzanya egy nagy láng-tengert mutatott, ami úgy látszott, mintha a föld mélyén lenne. A lángtengerbe merülten láttuk az ördögöket és a kárhozott lelkeket... Ide-oda kavargtak a tűzben... Közben fájdalomban és kétségbeesésükben ordítottak. A rémülettel reszkettünk és megdermedtünk... Ez a látomás csak egy pillanatot tartott. Hála Égi Anyáknak, ez előtt megígérte nekünk, hogy az Égbe visz bennünket, ha nem így lett volna, akkor azt hiszem az jedségtől és a rémületől meghaltunk volna.”

„A poklot láttátok. Ide kerülnek a szegény bűnösök lelkei. Isten meg akarja alapítani az én Szeplőtelen Szívem tiszteletét, hogy megmentse őket. Ha megteszik, amit nektek mondok, sok lélek megmenekül és béke lesz. A háború a vége felé közeledik, de ha nem hagyják abba Isten bántását, XI. Pápusága alatt másik, még szörnyűbb háború kezdődik...”

Jónni fogok és kérem Oroszország felajánlását Szeplőtelen Szívemnek és az első szombati engesztelő szentáldozást... Háborúkat és egyházüldözést fog előidé-zni, a jó embereket kínozni fogják, a Szentanya sokat fog szenvedni, több nemzet megsemmisül, végül azonban Szeplőtelen Szívem diadalmaskodik. A Szentanya fáj-ajánlja nekem Oroszországot, az megtér. A világra pedig egy békés kor virrad...”

„A Miaszsonyunk bal oldalán, egy kicsit magasabban láttunk egy angyalt, bal kezében lángpállossal... Jobb kezével a Földre mutatva hangos szóval mondta: bűnbánat, bűnbánat, bűnbánat.” Folytatásában láttak egy fehérbe öltözött püspököt, akit a Szentatyának gondoltak, s akit a kereszt felé haladtában megölték, s vele együtt rengeteg püspököt, papot, világi hívőt. Előtte düledező városan haladtak át. Rövidítve ez lenne az eredeti szöveg, amit csak a legutóbb hoztak nyilvánosságra. Nagyon sokan kételkednek a szöveg hitelességében. Biztos, hogy az Egyházzal szól a szöveg. La Salette után egyértelmű az Egyházban, hogy nehéz idők következnek, s belülről támad az ellenség. Róma hitével, tartásával baj van. Így az utolsó idők felé haladva egyre kisebbé válik a nyáj. Krisztus földi útját, szenvedését titkoztok testének is végig kell járnia.

Miként az első két titok kulcszava a lelkek megmentése, úgy a harmadik a háromszoros felszólítás: bűnbánat, bűnbánat, bűnbánat. A Szűzanya balján álló angyal lángpállossal a Jelenések könyvének hasonló képeire emlékeztet. Az, hogy a Föld lángtengerben pusztulhat el, ma már nem pusztán fantázia. A jövő csak tükörben és homályosan mutatkozik meg. A helyszínt három jelkép mutatja meg, a hegy és a város az emberi történelem színhelye. A hegy a fáradságos mászás – kínos előre haladás – a város lehet a közönség, fenyegető veszedelem helye. Itt jelenik meg a fehér püspök, s a papok, férfiak és nők. A város romokban tele halottakkal, a hegyen pedig kereszt. Az utolsó idő szorongatásai, vértanúk, szenvedés, egyházüldözés, a kegyetlenség új formái a keresztet vetítik előre. A titok harmadik része Miaszsonyunk szavaira vonatkozik: tévedéseit a világra fogja szórni háborúk gerjesztésével és az Egyház üldözésével.

Az utolsó század történetében a pápa egészen különös szerepet tölt be. Ez való X. Piusztól mindmáig. A halál bizonyossága, de időleges elkerülése arra mutat, hogy az imának van módja beavatkozni a történelembe. A hit erősebb, amit a megosztás és az erőszak. A kereszt szárai alatt angyalok fogják fel a vértanúk vért. Krisztus vére és a vértanúké eggyé válik. A harmadik titok tehát a remény képevel fejeződik be. Nincs hiábavaló szenvedés, a szenvedő Egyház, a vértanúk

Egyháza útmutató az Isten kereső ember számára.

Végül „az én Szeplőtelen Szívem győzni fog”. Ugyanez a Magyarországon élő Mária Natália nővérnek adott üzenetek lényege. Szinte párhuzamos Fatima mondanivalójával. Engesztelés, a Szeplőtelen Szív győzelme, s az ehhez vezetett út a magyar nép megterése, áldozata, s a Világ Győzelmes Királynője trónjának felépítése. Az üzenetek eljutottak XII. Piusz pápához, aki ezek hatására rendelte el a Világ Királynője ünnepét, amit május 31-re tett. A zsinat utáni liturgikus reform helyezte át augusztus 22-re.

1941 vége és 1942 közepe között öt levelű juttott el Rómába az Úr Jézus üzeneteivel. A Szentatyára jó hatással voltak a levelek, olyannyira hogy az első után Ő kérte a továbbiakat. Natália ugyan szeretett volna titokban maradni, de a pápa a látók megnevezéséhez is ragaszkodott. Kérte továbbá a Szűzanya küllémének részletes leírását. A pápának megküldött három levele később le is lett festsé. A Szentanya hitt a közlésekben. Nem távozott Castel Gandolfoba, hanem Rómában maradt.

Fatima és Natália nővér üzenetei sorosan összekapcsolódnak. Bármelyik kijátszása, kiemelése a mássikkal szemben súlyos hiba. Sajnos az utóbbi idők példát adnak mind Natália elhallgattatására, mind Fatima leértékelésére. Az Úr Jézus nem állítható szembe Édesanyjával. Nekünk, magyaroknak pedig a Világ Győzelmes Királynője a Nagyszonyunk, Királynőnk, akiről Krisztus urunk a nővérek látomásokat adott, s aki Fatimában megjelent.

dr. Bakos Batu
(Fotók: Wikipédia)

L. Kecskés András

A bécsi Zeneművészeti Főiskolán szerzett diplomát lantból és gitárból. 2003-tól a Miskolci Bölcsészegyesület Nagy Lajos Király Egyetemén a Régi zene tanszékvezető professzora.

A Kecskés Együttes 1970-ben alakult. 2000-ben elnyerte a Tinódi-lant Magyar zenei díjat. 2007-ben Szentendrén Pro Urbe díjjal tüntették ki.

L. Kecskés András több mint, fél évszázada fáradszóról mentes tevékenységként a magyar és magyar vonatkozású, valamint más közép-európai nemzetek középkori, reneszánsz és barokk zenei örökségének kutatásáért, hiteles előadásáért és megismertetéséért. Zenei pályája során itthon és külföldön közel fél-száz hangfélével, hangfelvétellel köthető hozzá és a nevét viselő Kecskés Együtteshez.

Jelentős szerepet vállalt a hazai zenei oktatásban, a koboz, a lant és más hangszerek zenészeinek képzésében. Évekig vezetett régizenei speciális kollégiumot a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem tanárképző szakán. Közreműködésével indult a Koboz és Lantfesztivál hazánkban. Új tehetségek elindításával és kibontakoztatásával nagymértékben hozzájárult ennek a műfajnak a fejlődéséhez. A magyar régi zenei műfajban ma sikeresen fellépő előadók egy része a magas színvonalon vezetett Kecskés Együttes neveltségéből került ki. Segíti és támogatja a határon túli magyar zenészeket.

75 éves a reneszánsz ember –

Séra Anna

Molnár Péter

L. Kecskés András

Lévai Gábor

L. Kecskés András lantművész 75. születésnapjának tiszteletére megrendezésre kerülő ünnepi hangverseny 2017. március 12-én volt Szentendrén a Városháza Dísztermében. A mestert köszöntötték barátai, zenésztársai és különböző szervezetek képviselői.

Elsőként Verseghi-Nagy Miklós Szentendre polgármestere emelkedett szólásra. Beszédében kiemelte, hogy ez az ünnep nemcsak L. Kecskés András érdeme művész ünnepe, hanem az egész városé is. Hetvenöt év nagyon szép kor, különösen ha ilyen aktivan, tevékenyen telik. Életműve, zenéje és koncertjei nemcsak Szentendrét gazdagították az évek folyamán, hanem az egész országot. Sőt, mint tudjuk, nemzetközi szinten is nagyon sokat tett a magyar kultúra népszerűsítéséért, legyen szó Kanadáról, Lengyelországról vagy éppen Kínáról.

L. Kecskés András igazi reneszánsz ember, a szó legteljesebb értelmében. A reneszánsz ember jellemző vonása az univerzálitásra, mindenoldalúságra való törekvés. Az egykori kiváló humanisták filológusok, teológusok, jogtudósok, csillagászok és orvosok voltak egy személyben. Némelyek esetében mindehhez még

a költő, a zenész, a tudós és a diplomata képességei is társultak.

Büszkék vagyunk arra, hogy városunk polgára és büszkék vagyunk mindarra, amit a magyar kultúráért

L. Kecskés András lantművész

merített, és a magyar dallamok újra és újra felcsendültek. Munkájára és életére Isten áldását kérem!”

Szabai János színművész saját versét szavalta el, amelyet a lantművészhez írt 2002-ben. A vers először Dömösön hangzott el, amikor a Nemzeti Társas Kőr a Szentfa-kápolnának adományozott zászlót. Az akkori ünnepséget L. Kecskés András szervezte. A vers egy részletét olvashatjuk:

L. Kecskés András dalnoknak

„Játszd nekünk az ezeréves himnuszokat
sípval, dobbal, nádihegedűvel,
őszinte hittel s a megmaradt derével,
felidézve bennünk az égig érő imát,
csodaszarvasunknak fénylő ága-bogát,
Árpád-házi véreink küzdelmes aranykorát,
dicsben fürdő korszak büszke lovagkirályát,
szóljon a dal gyémánt-csillagokról,
naphajnal sugarú Boldogasszonyunkról,
hogy a leomlott falak,
– mely hajdan szép országunkat védte, –
újból magasodjanak!
Énekelj nekünk,
hogy tisztuljon a lelünk,
s ha egykor végleg el kell szenderülünk,
békében pihenjen majd
megfáradt testünk!”

tett itthon és a nagyvilágban. Köszöntőmet kiváló népzenezőnk, Sebő Ferenc, a nemzet művésze gondolatával zárom: „A hagyományt nem ápolni kell, hisz nem beteg. Nem őrzeni kell, mert nem rab. Hagyomá-

nyaink csak akkor maradhatnak meg, ha megéljük őket.” Úgy látom, hogy L. Kecskés András megéli és segíti megélni a hagyományokat, ezért külön köszönet illeti.

Ezután a *Tavaszi szél vizet áraszt* című népdalt a résztvevők együtt énekeltek a Kecskés Együttesrel, majd Lovász Irén népdalénekes köszöntőt énekel.

Lezsák Sándor, az Országgyűlés alelnöke, Arany János: Rege a Csodaszarvasról című kiadványt küldte el az ünnepeltnek.

Szemjén Zsolt miniszterelnök helyettes levélben üdvözölte a művészt. Külföldi elfoglaltsága miatt nem tudott részt venni a születésnapjára összejövetelen. Jó kívánságait felolvasták, amelyből idézek:

„...köszönetet mondok történelmi zenekultúránk megtartásának és gazdagításának szentelt – nemzetünk szolgálatában kiteljesedett – életművéért. Művészi küldetése, mintha Szent Pálnak az Evangélium hirdetésére vonatkozó intelmével csengene egybe: állj vele elő, akár alkalmas, akár alkalmatlan. Az elmúlt háromnegyed században bőven kijutott az ‘alkalmatlan’ időkből, de a Kecskés Együttes szent hajthatatlansággal tartotta magát, tiszta forrásköböl

Dr. Beer Miklós a Váci Egyházmegye püspöke is nagy szeretettel köszöntötte a háromnegyed évszázados művészt. Idézet a beszédeből:

„Közel ötven éve ismerjük egymást. András egy kicsit korábban született, mint én. Arra törekszem, hogy hozzázam ezt a hátrányt. Barátságunkban számomra, ami igazán fontos: András megerősített abban a meggyőződésben, hogy az Úristen a mi nemzetünknek egész sajátos feladatot adott. Ez abban rejlik, hogy itt születünk Európa közepén, itt születünk a Kárpát-medencében, itt születünk a XX–XXI. század fordulóján. Az a feladatunk, hogy reményt adjunk újra a mi népünknek, itt Európa közepén. András ebben erősített meg. Megpróbálok én a saját oldalról tenni a dolgomat. Azonban valahányszor együtt lehetünk – Dömösön, Pilismaróton, Vácott, itt Szentendrén – bárhol, a találkozások mindig megerősítettek. Az én drága barátomat az Úristen tartsa meg, vezesse tovább ezen az úton, hogy sok embernek tudjon reménységet adni, és sok honfitársunkban tudja ezt a küldetésűdat meg erősíteni. András! Isten éltesse! Köszönjük, hogy Isten adott nekünk.”

Ezt követően Petrács Mária Primissima- és Magyar Örökség díjas népdalénekes csángó népviseletben énekel.

Az összejevetel közvetlen, őszinte, családi légkörben zajlott. Elmondható, hogy minden jelenlévő ünnepként élte meg ezt a vasárnapi délutánt a szentendrei Városháza Dísztermében.

Szilágyi Ferenc

„Tanuljuk meg mindenben meglátni a szépet és a jót”

Géczi Erika szerint csak így hathatunk építőleg egymásra és a világra

A sport és a folk-rock élvonalából is jól ismert Géczi Erika az ember lelki és szellemi fejlődése iránti érdeklődését egy saját tananyag összeállításáig vezette: utunk és küldetésünk meg-

találását, az eredményességünk elérését segítő Sikerlélektan tárgyát ösztől a Debreceni Egyetemen oktatja majd. Az egykori világbajnok kajakos, aktív zenész-énekes mindazt az elméletet, amelyet tanfolyamán összefoglalt, a saját életével és személyiségével hitelesíti, ő ugyanis elsőrendű példa arra, hogy akarat, szorgalom és kitartás mellett hittel és pozitív gondolkodással a siker az ember elérhető közeliségebe kerül. Tavasz-nagybójtai beszélgetésünkben természetesen a magyarság és az érték fogalmak értelmezésére, valamint hűsvét titkára is kitértünk.

Álltál már aranyéremmel világbajnoki dobogón és az 1988-as szöuli olimpia ezüstérmét is elhozta - ez csak két példa arra, hogy sportolóként is viseltesd magadon nemzeti színeinket, zenész-énekesként pedig - a Bojtorjánban, a Rockfortban, a Kormoránban, az Örökségben, rockoperákban, filmzenékben és másutt - ugyanazt az elkötelezettséget képviseltesd és képviseltesd ma is. Mit jelentenek számodra a „magyarnak lenni” szavak?

Komolyabban még sohasem gondolkodtam el ezen. Ez olyan természetes, magától értetődő nekem, főleg amikor itthon vagyok Magyarországon és élem a mindennapjaimat. Amikor külföldön vagyok, inkább akkor kap nagyobb hangsúlyt ez a kifejezés, hogy magyar vagyok. Úgy gondolom, a magyar nép a magyar ember tágabb családja, és ugyanúgy fontos, mint a szűkebb családtagjai. Ugyanúgy kívánom, hogy jó legyen minden magyarnak, mint ahogyan azt is kívánom, hogy jó legyen az élete a közvetlen hozzám tartozó szeretete-

imnek, a szűkebb családomnak. Ugyanúgy büszke vagyok bármely magyarra, aki valami csodálatosat hozott létre, amivel hozzájárult az itthoni élet vagy akár az egész világ jobbá és szebbé tételéhez, mintha a szűk családi körömből tette volna ezt bárki is. Sportolóként felemelő érzés volt Magyarországot képviselni, zenészként pedig az ember időnként egyfajta összekötő kapocs az itthoni és a külföldi országokban élő magyarok között, és ez sokszor éppoly euforikus érzést tud kelteni, mint egy világbajnoki győzelem. Ezen túlmenően azért be kell vallanom, hogy az egész emberiséget is a még tágabb családomnak érzem. Úgy gondolom, hogy van egy olyan mélysége a léleknek, ahol mind összetartozunk. De fontos a nemzeti önállóság, mert ettől lesz olyan szép színes és változatosan izgalmas a világ.

Ahogy utaltál is rá, számos alkalommal felléptél már határon túli területeken. Milyen a külföldi magyar közönség? Milyen emlékeket, élményeket őrzöl a Kárpát-medence elcsatolt területein tartott koncertekről, utazásokról?

Ezek az emlékek, élmények nagyon erős nyomot hagytak és hagyják bennem a mai napig. A külföldi magyar emberek annyira örülnek a magyar előadóknak, zenekaroknak, és olyan szeretettel fogadnak minket, hogy ettől lesznek ezek a

Fotók: Somogyi György

koncertek olyan forró hangulatúak és ez által olyan feledhetetlenek. Különösen akkor, ha ráadásul még olyan dalokat is énekelünk, amelyek őket is érintik. Nagy többségük tényleg nem tehet arról, hogy a hazájától távol kell élnie, és nagyon jólesik nekik, ha azt érzik, hogy mi Magyarországhoz, a magyar néphez tartozónak érezzük őket, bárhol is vannak a világban.

Gyakran találkozunk manapság az értékválság fogalmával. Te is úgy látod, hogy a klasszikus értékek – hazaszeretet, összetartás, családközpontúság, egymásra figyelés, hűség és sorolhatnánk tovább – válságba kerültek? Napjaink modern világában te mit tartasz a legnagyobb érték(ek)nek? Szerinted milyen ma az ideális ember?

Úgy gondolom, az élet, a világ egy örökös változás, s benne az emberek és a nézeteik is folyamatosan változnak. Ezt természetes folyamatnak tartom. Az már viszont valóban aggasztó lehet, ha ez a változás nem egy előremutató fejlődés, hanem egy visszafejlődés. Amit én látok, az az, hogy az emberek többsége túlságosan is a külsőségeknek él. Az anyagiaság, a materiális dolgok jobban foglalkoztatják őket, mint az, hogy a dolgok mélyére is tekintsenek, s eltűnődjenek azon, hogy kik is ők valójában, hogy mélyebb, spirituálisabb értelemben megértésük, hogyan

is működik az ember és a világ. Ebből kifolyólag sok ember nem azt az életet éli, amit élhetne tehetsége, adottságai alapján, hanem bizonyos éppen aktuális trendek, irányzatok, sémák szerint, vagyis mennek a többség után. Persze ettől aztán boldogtalanok, bizonytalanok és kiegyensúlyozatlanok. A klasszikus értelemben vett értékek szerintem mindig is ugyanazok, azok nem változnak. Talán közhelynek hangzik, de a legfontosabb a szeretet – aminek nyilván különböző fokozatai vannak, de egy minimális felebaráti szeretet, vagy mondjuk így, hogy megértése, elfogadása, tisztelete, megbecsülése és segítése a másik embernek, szükséges ahhoz, hogy békében és harmóniában tudjunk élni. S ez érvényes minden másra. Ezt úgy értem, hogy ha megtanuljuk mindenben meglátni a szépet és a jót, s nem a negatív dolgokra összpontosítunk, akkor építőleg hatunk egymásra és a világra, és ez vezet a fejlődéshez. Emellett még amit nagyon fontosnak tartok: az őszinteség, egyenesesség, becsületesség, nyíltság, rugalmasság, tolerancia, figyelmesség, megbocsátás, együttérzés, felelősségvállalás a saját életünkért, hogy ne másokban keressük a hibát, hanem nézzünk magunkba is, és próbáljuk megtalálni az igazságot, a közös nevezőt bármely számunkra rossznak tű-

nő helyzetben vagy emberrel kapcsolatban is. Fontosnak tartom, hogy tudatosan éljünk, hogy megtanuljunk, mi helyes és mi helytelen, s hogy egy kicsit jobban megismerjük önmagunk lelki működését, hiszen minden belülről indul ki, minden először egy gondolattal kezdődik. Talán ebben az iskolai oktatásnak is nagyobb szerepet kellene vállalnia. Elég lenne kevesebb lexikális információval tölni a gyerekek fejét, hiszen ma az informatika korában még egy telefonszámot sem jegyünk már meg. Az ideális embert a fentebb leírt tulajdonságokkal képzelem el, amihez még hozzátenném a céltudatosságot, illetve környezettudatosságot, hisz ha nem óvjuk meg a természetet és föl-

dünket, akkor egy idő után a saját életünk tetszük lehetetlenné.

A ránk nehezedő gondok, problémák közepette szükségünk van kapaszkodókra. Számodra mi jelenti a legfőbb kapaszkodót? Látod-e magad körül azt, hogy hit (istenhit) nélkül élni sokkal-sokkal nehezebb?

Igen, így van. Szükségünk van egy olyasvalamiben való hitre, ami nem múlandó, hanem állandó és örök, hiszen minden, ami anyagi természetű, elmúlik és ez által bizonytalan. Nagyon sokáig kérestem én is a válaszokat a kérdéseimre. Hiába jártunk templomba gyerekkoromban, akkor még nem tudtam felfogni azt, amit aztán már később felnőtt fejjel úgy hiszem, hogy megértettem. Igen, én is

úgy gondolom, hogy azoknak, akik istenhit nélkül élnek, nehezebb. Persze azt nem könnyű megérteni, hogy ki Isten. Számomra sem egy szakállas bácsi, hanem egy végtelen intelligencia, egy egyetemes elme, amely örökkévaló és mindenütt jelenlévő. Olyan végtelen hatalmas erő, energia, amely kifogyhatatlan, s amely, csak úgy van, mint a Nap, amely egyformán sugározza a fényt és melegít minden emberre, élőlényre és létezőre egyaránt, függetlenül attól, hogy az jó vagy rossz, szegény vagy gazdag. Talán Isten úgy tudnám illusztrálni, mint a tengert, mely pici apró vízcseppekből áll, és ahol a pici vízcseppek mi, emberi lelkek vagyunk. Külön-külön talán gyengék vagyunk, de együtt hatalmas erő van a hátunk mögött. Úgy gondolom, hogy a nagy egész Isten, vagyis minden, ami létezik a világegyetemben, és igazi önvalónk, amely nem azonos a testünkkel, az Isten egy darabkája. Ezért is mondják azt, hogy Isten bennünk van, és Isten által létezőnk. Amikor meghalunk, ez az isteni énünk távozik el a testünkéből. Én abban hiszek, hogy ha Isten az egész világegyetemet létre tudta hozni, akkor az én ehhez képest picinek tűnő problémáim megoldásához is útmutatást tud adni. Persze cselekedni nekem kell. Mint ahogy a Tűzszekerek című film egyik főszereplője mondja, egy pap, akinek megadott a gyors futás képessége: – „Isten dicsőségére futok.” „S hogy honnan jön az erő?” – kérdezte. – „Istentől.” Minden természeti nép hitt valamilyen felsőbb erőben, mert tudták, hogy magától nem létezik semmi. Így gondolom ezt én is.

Milyen üzenetet hordoz számodra a Húsvét ünnepe? Vannak-e érdekes, gyermekkori vagy későbbi, Húsvéthoz kapcsolódó élményeid?

Számomra a Húsvét a megtisztulás és Jézus feltámadása. Azt az üzenetet hordozza nekem, hogy testünk ugyan múlandó, de a lelkünk halhatatlan, s az élet nem ér véget a halállal. Apukám nagyon vallásos volt, sokszor jártunk templomba, ilyen ünnepek alkalmával pedig mindig ott voltunk. A Bosnyák téri templom falán csodálatos festmények voltak láthatók, melyek jeleneteket ábrázoltak a Bibliából. Én gyerekként sokszor kérdezgettem őt, s ő mindig elmesélte az egyes képekhez tartozó történeteket, amelyek számomra nagyon izgalmasak voltak, bár akkor még nem hittem a csodáknak. Ma már hiszek, és sokszor eszembe jut, hogy én is milyen változáson mentem keresztül a saját belső hitvilágomat illetően. Persze jártak hozzám lócsokolóni is a fiúk, de az

annyira nem lelkesített, nem értettem, hogy ez mire jó. Később aztán már megtanultam, hogy a locsolkodás egy népi szokás, melyet edző koromban valóságosan is megtapasztaltam, úgy, ahogy egykor a legények tehették vidéken. Egyik Húsvétkor ugyanis a tanítványaim tényleg jól meglocsoltak a hirtelen előkapott szódásüvegekből kispriccelő vízzel, amin aztán jót neveltünk.

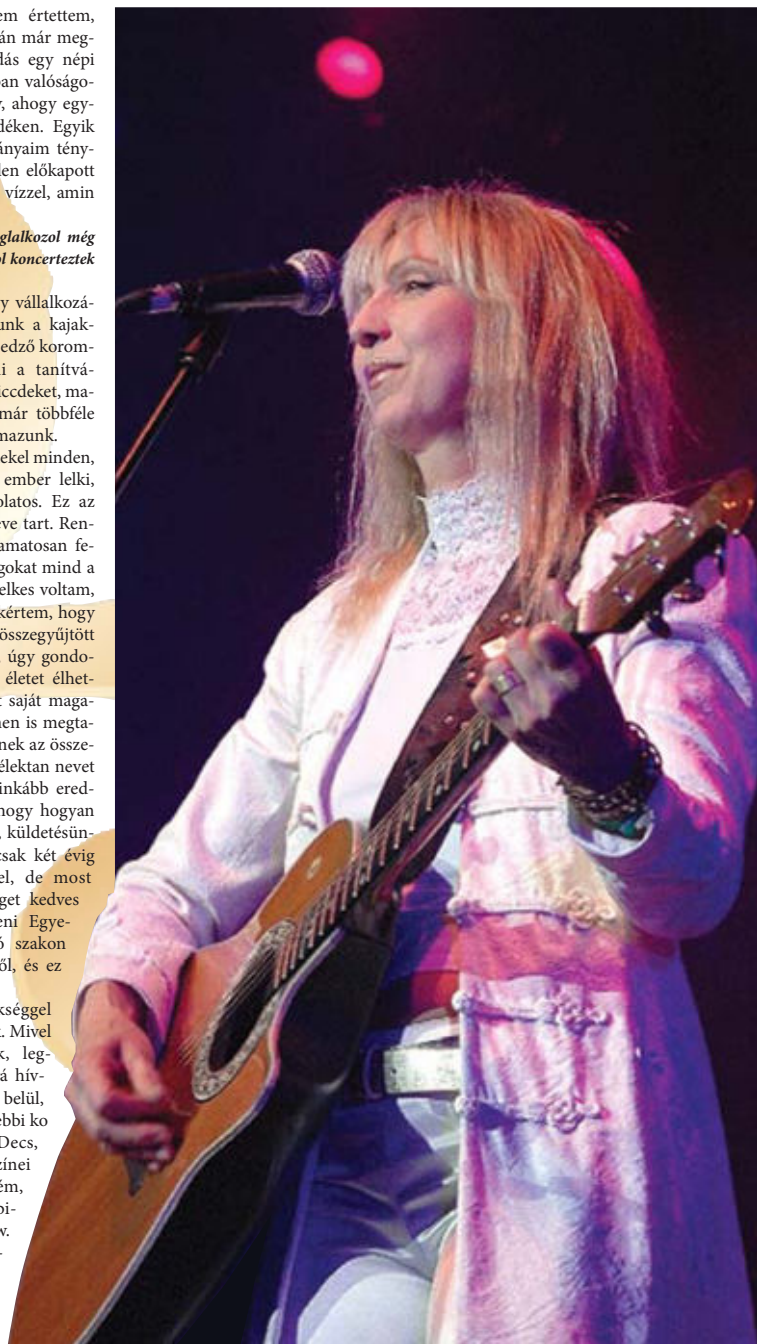
A zenélésen kívül mivel foglalkozol még mostanában? Az Örökséggel hol koncerteztek az elkövetkező időszakban?

A zenélés mellett van egy vállalkozásom, védőfelszerelést gyártunk a kajakenu sportolók részére. Még edző koromban kezdtem el varrogatni a tanítványaimnak azt a bizonyos spriccedeket, magyarázom hullámkötényt. Ma már többféle terméket gyártunk és forgalmazunk.

Mindemellett nagyon érdekel minden, ami az emberi lélekkel, az ember lelki, szellemi fejlődésével kapcsolatos. Ez az érdeklődés már közel húsz éve tart. Rengeteg könyvet olvasok, folyamatosan fedezek fel időről időre új dolgokat mind a mai napig. 2004-ben olyan lelkes voltam, hogy egy magániskolát megkértem, hogy taníthassam ott az általam összegyűjtött tudást, melynek birtokában, úgy gondolom, boldogabb, sikeresebb életet élhetnek az emberek. Mindezt saját magamon, a saját lelki fejlődésem is megtapasztalom folyamatosan. Ennek az összeállított tananyagnak a Sikerlélektan nevet adtam, ahol a siker szó leginkább eredményességet jelent, és azt, hogy hogyan találjuk meg a saját utunkat, küldetésünket az életben. Akkor ott csak két évig tanítottam kísérlet jelleggel, de most ismét kaptam egy lehetőséget kedves mentorom által a Debreceni Egyetemen, ahol egy új induló szakon szintén taníthatom ezt ösztől, és ez nagy boldogsággal tölt el.

Mindemellett az Örökséggel számos helyen koncertezünk. Mivel nincs saját menedzserünk, leginkább oda megyünk, ahová hívnak, nemcsak határainkon belül, hanem azon túl is. Legközelebbi koncertjeink: április 30. Decs, júniusi koncertjeink helyszínei pedig: Békéscsaba, Veszprém, Vác, Mogyoród. A továbbiakról a honlapunkon, www.azorokseg.hu, és a Facebook-oldalunkon tájékozódhatnak a kedves Olvasók.

Varga Gabriella

SZILVA JÁNOS
basszusgítár

NAGY LÁSZLÓ
dob

MR. BASARY
ének

GÉCZI ERIKA
ének, gitár

JELINEK ZSU
ének

SZABÓ MIKLÓS
gitár

KOSZ SZILVESZTER
zongora

KOVÁCS MARCI
hegedű

ÖRÖKSÉG

„Lelki megújulás nélkül nincs nemzeti fennmaradás, nincs üdvösséges jövő”

Cserháti Ferenc püspök szentmisét mutatott be Bécsben a Pázmáneumban Mindszenty József bíboros születésének közelgő 125. évfordulója alkalmából

Mindszenty József bíboros-herceggímás születésének közelgő 125. évfordulója alkalmából Cserháti Ferenc, a külföldi magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott Esztergom-budapesti segédpüspök szentmisét mutatott be 2017. március 22-én Bécsben a Pázmáneumban. Vele koncelebrált Varga János, az intézet rektora és Vencser László, az ausztriai idegen nyelvű pasztoráció országos igazgatója. Cserháti püspök szentbeszédében arra hívta fel a figyelmet, hogy Mindszenty József bíboros emlékeit nem elég csak felidézni, életét és tanítását nem elég csak megcsodálni, abból merítenünk is kell: eleven hitet, reményt, szeretetet. Mint mondta, bécsi megemlékezésünk is akkor lesz hozzá méltó, ha a bíboros irányítását elfogadjuk és követjük: ha Krisztus fényében szemléljük az embert és a világot.

„Ma megemlékezünk Mindszenty József bíboros, herceggímás születésének 125. évfordulójáról. Negyvenhat évvel ezelőtt telepedett le ebben a házban, kezdte meg szolgálatát az emigrációban; innen, a bécsi Pázmáneumból folytatta küzdelmét Istenért, egyházért, egész magyar népünkért, idekint és odahaza. Akárcsak egykor odahaza, külföldön is igazi jó pásztorként kereste és szolgálta hiveit. Mindszenty bíboros mindmáig a keresztény helytállás, az apostoli buzgóság, a szabadság és a hazaszeretet eszményképe. Ma megragadjuk az alkalmat és imádkozunk boldoggá, szentté avatásáért is, hiszen az üldözött bíboros keresztény hitből fakadó, vértanúságig menő, kemény elkötelezettségével és egyháza iránti hűségével már rég kiérdemelte nemcsak a világ népeinek és nagyjainak az elismerését, hanem a hívek vallásos tisztelőit is” – fogalmazott a szentmise kezdetén elmondott bevezető szavaiban Cserháti Ferenc püspök.

A Pázmáneum kápolnája az alkalma Lovagok megett. Körünkben volt a Magyar Máltai Lovagok Szövetségének négy tagja: Kraetschmer Katalin, Schiedl-Kornis Luca, Stolberg-Stolberg Zsuzsanna és Kövi László, csatlakozott a megemlékezéshez Eva Maria Barki nemzetközi jogász, Wurst Erzsébet, az Ausztriai Magyarok Gazdasági Érdeközössége Kaláka-Club elnöke, Orbán Zoltán, az Erdélyi Magyarok Ausztriai Egyesületének elnöke feleségével, Nórával, Smuk András, az „Európa”-Club elnöke, Szabó Csaba, a Magyar Nemzeti Levéltár főigazgató-helyettese, Zombori István történész-muzeológus, a Historia Ecclesiastica Hungarica Alapítvány kuratóriumi tagja, Dombó Dániel, a Cantus Arcis Kórus karnagyja és sokan mások. Az alábbiakban Cserháti Ferenc püspök szentbeszédéből idézünk részleteket.

Részletek Cserháti Ferenc püspök szentbeszédéből

Mindszenty bíboros személye otthon és külföldön igazi jelképpé magasztosult: főpapi helytállásával és szenvedéseivel kiérdemelte, hogy a korabeli elnyomás alatt szenvedő magyar katolikus egyház és egész magyar népünk jelképévé váljon. Szentvedésének története: bebörtönzése, kegyetlen megkínzása, töretlen küzdelme Istenért, egyházért és népünk szabadságáért bejárta az egész világot és nagy elismerést váltott ki számára világszerte. Tisztelete azóta is tart és ma is sokan méltányolják, hogy a hitleri és a sztálini diktatúra idején szilárdan védte az Isten, az egyház és népünk ügyét, keményen ellenállt a vallást és kultúrát pusztító elnyomásnak, és ha kellett, akkor még a börtönt és ennek gyötrelmeit is vállalta meggyőződésséért.

A budapesti Amerikai Nagykövetség elhagyása után az emigrációba kényszerült bíboros egyedülálló felvilágosító munkát végzett Nyugaton a kommunizmussal szemben hiszékeny emberek körében. Magyar emberek talán sohasem volt az övéhez hasonló hírneve a nagyvilágban, és ezt lépten-nyomon tapasztalom, amikor hozzá hasonlóan járom a világot magyar testvéreim szolgálatában. Nevét ismerik, és nem csak a magyar körökben: a külföldiek szemében Mindszenty és a magyarság gyakran ugyanaz. Találón fogalmazta meg ezt 1974. december 22-én Henry J. Ralph, a máltai lovagok nagykövete köszöntőjében a bíboros San Franciscó-i látogatása alkalmából: „Egyet-

len szót sem tudok magyarul, mint ir-amerikai ember állok itt, mint San Franciscó szülőite. Nagy emberre emelem poharam, e század egyik legnagyobb emberére, mert kifejezője ő az emberi nagyságnak.” (Csonka Emil, A száműzött bíboros, 234–235. o.).

A külföldi száműzetésbe kényszerült bíboros nemcsak nagy elismerésben, tiszteletben részesült világszerte a magyarok és a nem magyarok körében, hanem egész Nyugatot behálózó lelkipásztori körütyjával, beszédeivel mindmáig meghatározta a nyugati magyarság és papjaink gondolkodásának irányvonalát. Mindszenty bíboros valóban „aggastyánként lett a világban szétszórta magyarság hű pásztorja és igaz atyja” (sír feliratának szavai szerint), míg 1975. május 6-án a bécsi irgalmasok kórházában Istenért, egyházért és hazáért, a Szent Pánnóniáért lükkető szíve utolsó dobant. Az igazság világraszóló hangját azonban azóta is hallatja. A külföldi magyarok püspökei, Irányi László és Miklósházy Attila a bíboros nyomdokain haladtak, és magam is ezt tettem, amikor hangját halltam és az ő szellemében igyekszem szolgálni népünket. A szentéletű főpap szellemi örökségével így ma is bejárja a világot, felkeresi övét, és ugyanarról beszél, mint korábban, amikor köztünk járt. Az ő szellemében működő külföldi magyar papok által folytatja küzdelmét Istenért, egyházért, népünkért határainkon belül és kívül, és igyekszik „megtartani magyarságában s hitében népünket” (végrendeletének szavai idézve). Ma is azt hirdeti, amit egykor: lelki megújulás nélkül nincs nemzeti fennmaradás, nincs üdvösséges jövő! „Éz, vég-

rendeletem – írja élete végén – azoknak, akikkel találkoztam, akik hallottak rólam, vagy akik elkerültek: [...] teremtsünk keresztény hitre épülő egyházi közösségeket. [...] A gyermek kapjon a családban, a hétvégi iskolában [...] krisztusi hitet magyar nyelven, magyar öntudatot... Mindezt gyűlölet és ellenséges érzés nélkül, csak munkával, hitben és áldozatban.” Üzenetét maga szavatolja: „Amit e sorokkal lelketekre akarok kötni, ezért életem, ezért élek és imádkozom itt és az örökkévalóságban” (Mindszenty József, Hirdettem az Igét, MA, Vaduz, 1982, 230–231. o.).

Mindszenty József bíboros szellemi örökségével ma is bejárja a világot, és papjai által továbbra is azt sürgeti, amit egykor: Isten, egyház és a magyarság szeretetét. Azokra az egyetemes keresztény és nemzeti értékekre emlékeztet, amelyeket őseink is nagyra becsülték; amelyekért felkeltek és életüket áldozták.

Mindszenty József bíboros emlékét ezért nem elég csak felidézni, életét és tanítását nem elég csak megcsodálni, abból merítenünk is kell: eleven hitet, reményt, szeretetet. Bécsi megemlékezésünk is akkor lesz hozzá méltó, ha a bíboros iránymutatását elfogadjuk és követjük: ha Krisztus fényében szemléljük az embert és a világot. Ha nem egy-egy érdekcsoport elfogultságával, hanem a mindenkit elfogadni és mindenkivel kiengesztelődni kész szeretet bátorságával nézzük múltunkat és jelenünket. Mindszenty bíboros ebben is példát adott. Tudott szeretettel és megértéssel szólni azokról is, akiket megtört az üldözés, akik gyengék voltak vagy elestek. Szent Péter utóda írart mindig engedelmes volt, akkor is, amikor ez lelkiileg nehezére esett!

Befejezésül kérjük az Egek Urát, hogy legyen az isteni igazság, amit életében hittel szolgált, ma is életető erő, lelki megújulás, megbékélés és bizalom forrása mindannyiunk számára! Ugyanakkor imádkozunk

is, hogy mihamarabb valóra váljon Boldog VI. Pál pápa próféciája: „Ha majd lecsillapul a szenvedélyek kavargása, a történelem megadja személyének azt a helyet, amely megilleti” (Csonka Emil, A száműzött bíboros, 258. o.).

„Áldd meg, Urunk, a magyarságot!”

A szentmisén nagybőjti, bűnbánó lélekkel és örvendő hálaadással így fordultunk a történelem Urához, amikor megemlékeztünk a minden üldöztetésben hűséges fópásztorról, a XX. század magyar történelmének fehér vértanújáról, születésének 125. évfordulóján:

– Kérünk, Urunk, legyen az Egyház, a Pápa, a püspökök, a papok a Szentlélek által egyesítve, irgalmad művének folytatója! Segíts, hogy hűségben és hőiesen szolgáljunk Téged, az embereket és az igazságot!

– Add, Urunk, hogy ez a Húsvét előtti bűnbánati-készületi idő segítse elő minden közösségben az ellentétek feloldódását, a széthúzás megszűnését, a kiengesztelődést!

– Hálát adunk a hősök előttünk járó nemzedékéért, köztük boldog Meszlényi Zoltán, boldog Apor Vilmos, boldog Bogdánffy Szilárd, boldog Scheffer

János, boldog Baththyány-Strattmann László, boldog Salkaházi Sára, Isten Szolgája Márton Áron és Isten Szolgája Mindszenty József bíboros hitből fakadó, tanúságtevő életéért. Segíts, Urunk, hogy példájukat kövessük, közbenjárásukat tapasztaljuk és a két nagy fopapot is mielőbb a szentek és boldogok sorában tisztelhesük!

– Áldd meg, Urunk, a magyarságot, add, hogy mindig legyen legalább egymillió imádkozó magyar, és segíts minket határoktól függetlenül, hogy egységben, békeben éljünk, örizzük hagyományainkat és építsük nemzetünket!

– Hallgasd meg a reménytelen helyzetbe került, jogaitól megfosztott, üldözött testvéreinkért szóló állhatatos kérésünket! Adj nekik enyhülést, szolgáltatás nekik igazságot, és add, hogy szabadságban és békeben élhessenek!

Magyarok Nagyszonya, valamint a magyar szentek és boldogok közbenjárására kérünk, Urunk, hallgass meg imánkat, szentléd meg ilyeket: erősítsd meg akaratumat, vídd sikerre vállalkozásaimat, tedd újra naggyá és szentté sokat szenvedett magyar népedet – hangzottak a hívek könyörgéseit összefoglaló szavak.

A szentmise az Isten Szolgája Mindszenty József bíboros boldoggá és szentté avatásáért szóló imával – „Istenünk, te Mindszenty József bíborost arra választottad ki, hogy az üldözöttség idején mindhalálig hűséges fópásztor legyen: az igazság és a szeretet tanúságtevője. Hívó néped örömeire add meg, kérünk, hogy őt mielőbb Egyháznak szentjei között tisztelhesük. Krisztus, a mi Urunk által. Ámen” – és a Máltai lovagok imájával, valamint a Boldogasszony anyánk közös elnéklésével ért véget.

Varga Gabriella
a Körosi Csoma Sándor Program ösztöndíjasa
(Ausztria)

Antal Sándor brácsaművész kamarakonzertje Bécsben a Pázmáneumban

Mindszenty József bíboros születésének 125. évfordulóján

A csikszeredai születésű, jelenleg Bécsben élő brácsaművész, a csehországi Filharmonie Brno szótlóbrácsása, a Gráci Zeneművészeti Egyetem mesterszakos hallgatója, Antal Sándor kamarakonzertjével emlékeztünk meg Ausztriában Mindszenty József bíboros születésének 125. évfordulójáról. A bécsi Pázmáneum dísztermében 2017. március 29-én este megkötött hangversenyre Burgenlandból és Alsó-Ausztriából is érkeztek érdeklődők, hogy emlékezzenek az utolsó magyar hercegprímásra, a fehér vértanúra, és hogy meghallgassák Johannes Brahms, Bartók Béla, Mathias Rüegg, illetve Antonin Dvořák műveit a világszerte ismert és elismert művészt, Antal Sándort, valamint hallgató- és zenésztársai előadásában.

– Mindszenty József hercegprímásról a szavak és a zene nyelvén is megemlékezünk ma – mondta el bevezetőszavaiban az intézet rektora, Varga János. Idézte

Liszt Ferenc gondolatát, miszerint „a lelkek, amelyek keresik egymást az élet szenvedései közepe, nem találkoznak másutt, mint az imában és a zenében.” Így tud egymással két nagy egyéniség találkozni: mindkettőjük szíve magyarul és a magyarságot dobogott. Így tudunk az imádságban és a zenében mi is emlékezni – tette hozzá a rendezvény házigazdája.

Az elővetekzőkben, német és magyar nyelven felváltva, Mindszenty József önéletrírásából olvasott fel élettrajzi részleteket. Hozzáfűzte: a bíborosnak összesen huszonegyet évnyi börtön, szabadságvesztés, meghurcoltatás jutott osztályrészül. „Kivánságom az, hogy életemet Magyarországon töltsen népem között, amelyet határtalanul szeretek. Ha ez lehetetlen volna, mert az érzelmű tényezők fellángoltak ellenem, vagy

Antal Sándor

pedig az egyház magasabb rendű szempontjai más követeinek, abban az esetben elfogadom azt, ami valószínű, életem legsúlyosabb kérésze lesz” – hallhattuk azt az óhajt és elhatározást, amelyet a hercegprímás 1971 szeptemberében, tizenöt évnyi kényaszertartózkodásának megszűnése után, a budapesti amerikai nagykövetség elhagyását követően, Rómán keresztül vezetett úton Bécsbe a Pázmáneumba érkezésekor mondott. Emlékirataiból a kardinális ekkor megfogalmazott céljait is felelevenítettük: „Amikor elindultam szomorú számkivetésembe, némi vigasztalást találtam abban a gondolatban, hogy – ha Isten életet és erőt ad – külföldön is szolgálhatok három életfontosságú célt: mint magyar prímás főpásztor gondjaimba vehetem a több százezer hazátlan magyar katolikus, emlékirataim kiadásával figyelmeztethetem a még szabad világot a bolsevizmusnak évről évre növekvő és terjeszkedő veszélyére, és néha talán arra is adódik alkalmam, hogy szószólója legyek tragikus sorsú népünk ügyének.”

– Boldog VI. Pál pápa és Szent II. János Pál pápa is kiemeli Mindszenty hercegprímás hűségét, tanúságtételét, áldozatkészségét, erőnyeinek példáját, és hogy az egész népért ajánlotta fel szenvedéseit, töviskoronája viselését: imádkozott és szenvedett a magyar népért – emlékeztetett Varga János rektor, „Az élet megálázta, a halál felmagasztalta. Holtában is beszél” – állapította meg az üldözött főpásztorról a Pázmáneum rektora, majd emlékező összeállításá végén ismét Mindszenty szavait idézte, hogy tudniillik az idő Isten kezében van és az idő az igazság legfőbb szövetségese.

Az ünnepi hangversenyen – melyen a neves zenész-tanár,

Prof. Herbert Kefer is jelen volt – Antal Sándor mellett két fiatal tehetség, Eva-Maria Radl és Dunja Stefanovits brácsájátékát is meghallgathattuk. Zongorán Maria Vigilante kísérte őket. Max Reger: 1. és 4. tétel; az első brácsa Szvitből g-mollban; Johannes Brahms: Esz-dúr Szonáta brácsára és zongorára; Antonin Dvořák: h-moll Cselló-verseny brácsaírtásban, 1. tétel; Matthias Rügge: Veni, vidi, vici brácsára és zongorára; valamint Bartók Béla: Brácsa-verseny művei hangzottak el.

Antal Sándor Csíkszeredában született és középiskolai tanulmányainak befejeztéig ott is élt és tanult. Édesapja is zenész lévén, hamar kezébe vette a hegedűt és ez ki is jelölte számára jövője útját. Felsőfokú tanulmányait a kolozsvári Gheorghe Dima Zeneakadémián végezte 2000–2005 között, brácsa szakon. Röviddel azután Nagyváradra került az Állami Filharmoniaához, ahol öt évet játszott. Adott ponton azonban úgy érezte, hogy szeretne szakmailag továbbfejlődni, világot látni és elment egy évre Hollandiába tanulni a neves Schiffer Ervin brácsaművészhez. Eközben ismerte meg a Bécsben élő Haffner Eszter hegedűművészt és rajta keresztül Herbert Kefer professzort, s már nem is volt kérdés számára, hogy tanulmányait hol folytatja: a Gráci Zeneművészeti Egyetem felsőövi (Oberschützen-) Intézetében, Herbert Kefer professzor tanítványaként. „Herbert Kefer tanár úr – aki nem mellesleg a bécsi Artis Quartett brácsása – számomra a legjobb választás volt. Rengeteget tanultam tőle” – mondta el lapunknak a hangver-

A hangverseny művészei

seny után Antal Sándor. A fiatal művésztől megtudtuk azt is: ausztriai egyetemén évei alatt többször visszajárt koncertezni Erdélybe, Romániába, de közben járt Európa-t és is gazdagította zenei világát. 2008 és 2015 között a németországi Philharmonie der Nationen tagja volt, 2015 szeptemberétől pedig a Brnói Filharmonikus Zenekar brácsa-szólamvezetője. Életének jelenlegi színterei tehát Ausztria, Csehország és Erdély, egyidejűleg. Mesterzakos diplomáját a Gráci Egyetemen ez év szeptemberében fogja megszerzeni.

Kurtág György, Robert Levin, Erdélyi Csaba,

Marius Ungureanu, Schiffer Ervin, Haffner Eszter, Ráza Popovici,

Roland Daugareil és Herbert Kefer által, akik alapvetően befolyásolták zenei világát, Antal Sándor olyan összetett művészé vált, aki zenekari muzikusként, kamarazenészként és népzenei koncerteken egyaránt megállja a helyét.

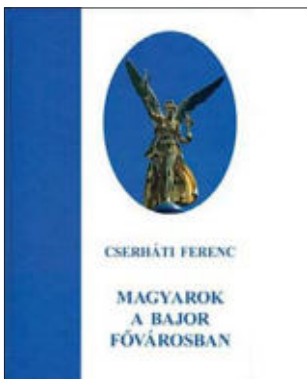
Bécsbe érkezésekor egy ideig a Pázmáneum lakója volt, innen ered kapcsolata az intézettel. Mint mondta, nagy örömmel jött vissza társaival együtt ezen az estén e patinás falak között e jeles alkalommal koncertet adni.

Az ünnepi hangverseny után, az est méltó befejezéseként, elhangzott a 125 éves született hercegprímás boldoggá és szentté avatásáért szóló ima: „Istenünk, te Mindszenty József bitorost arra választottad ki, hogy az üldöztetés idején mindhalálig hűséges főpásztor legyen: az igazság és a szeretet tanúságtevője. Hívó néped örömeire add meg, kérünk, hogy őt mielőbb Egyházunk szentjei között tisztelhesük. Krisztus, a mi Urunk által. Amen”

Varga Gabriella a Kőrösi Csoma Sándor Program ösztöndíjasa (Ausztria)

„Magyarok a bajor fővárosban”

Cserháti Ferenc püspök Bécsben a Pázmáneumban is bemutatta új könyvét

Cserháti Ferenc, a külföldi magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott Esztergom-budapesti segédpüspök *Magyarok a bajor fővárosban* című, a METEM Kiadó gondozásában nemrég megjelent kötetét München után Bécsben is bemutatta, 2017. március 22-én, a Collegium Pázmáneum dísztermében. A

Szabó Csaba beszél

rendezvényre, amelyet Varga János rektor meghívására közvetlenül a Mindszenty József bíboros-hercegprímás születésének 125. évfordulója alkalmából bemutatott ünnepi szentmise után tartottak, a szerzőt Zombori István történész-muzeológus, a könyv kiadói szerkesztője és Szabó Csaba egyháztörténész, a Magyar Nemzeti Levéltár főigazgató-helyettese is elkísérte.

Igen nagy érdeklődés követte Cserháti Ferenc püspök könyvének bécsi bemutatóját: a Pázmáneum díszterme az alkalomra egészen megtelt. Jelen volt Hajas Gábor bécsi magyar követ; Vencser László, az ausztriai idegen nyelvű lelkesítések országos igazgatója; Eva Maria Barki nemzetközi jogász; Kraetschmer Katalin, Schiedl-Kornis Luca, Stolberg-Stolberg Zsuzsanna és Kövi László, a Máltai Lovagrend tagjai; Wurst Erzsébet, az Ausztriai Magyarok Gazdasági Érdekközössége – Kaláka-Club elnöke; Orbán Zoltán, az Erdélyi Magyarok Ausztriai Egyesületének elnöke feleségével, Nórával; Smuk András, az „Európa“-Club elnöke és sokan mások. Varga János rektor köszöntőszavai után Zombori István a *Historia Ecclesiastica Hungarica Alapítvány* tevékenységét és kiadványait, köztük a METEM Könyvek sorozatát ismertette, Szabó Csaba a kötetéről szolt bő-

Cserháti püspök atya beszél

Zombori István beszél

vebben, Cserháti Ferenc püspök pedig könyve meg születésének folyamatáról tájékoztatta az érdeklődőket, lapjairól pedig elsősorban a Mindszenty József bíborossal kapcsolatos emlékeket idézte fel.

Cserháti Ferenc hosszú éveken-évtizedeken keresztül Münchenben élt, szolgált és látta el a különböző németországi megbízatásait. A most megjelent, 446 oldalas terjedelmű munkájáról így vall: *„Ez a történelmi összefoglaló kíváncsiságból született. Meg akartam ismerni elődeimet, a magyar lelkipásztorokat és híveiket Münchenben. Aztán hobbiból, szórakozásból és hasznos időtöltésből is született, legtöbbször késő esti órákban, televízióban sem lelve érdemesebb műsort, éjfélutáni lefekvés előtt, éveken keresztül, jó másfél-két évtizeden át. [...] Eleinte eszem ágában sem volt történelmet írni. Csupán jegyzeteket akartam készíteni a magam részére. Később rögzíteni akartam, ami rögzíthető a müncheni magyarokról, papokról és hívekről, az egyházban és az*

egyház közelében. Össze akartam állítani lelkeszelődeim névsorát.”

A *Historia Ecclesiastica Hungarica Alapítvány* és a METEM Könyvek sorozat

Zombori István történész-muzeológus, a *Historia Ecclesiastica Hungarica Alapítvány* (HEH) kuratóriumi tagja Bécsben is elmondta: a Magyar Egyháztörténeti Enciklopédia Munkaközösség (METEM) 1988-ban azzal a céllal jött létre, hogy egy a magyar egyház ezeréves történetét átfogó és az egyház alapegységét, a plébániát figyelem középpontjába állító mű összeállítását hozza létre. A *Magyar Egyháztörténeti Enciklopédia*ba az ezeréves múlt valamennyi parókiáját fel akarják venni. Az időközben szünetelő részeredmények publikálására évkönyv jelleggel létrejövő *Magyar Egyháztörténeti Vázlatok* ma folyóiratként működik, évente két kötetben, négy számban jelenik meg és már a harmincadik évfolyamához érkezett. A METEM Könyvek sorozat a terjedelmesebb munkáknak: életrajzoknak, tanulmányköteteknek, monográfiáknak nyújt lehetőséget a megjelenésre; ebben eddig kilencven kötet látott napvilágot. Az *Ecclesia Sancta* sorozat a külföldi egyházak összefoglaló történetét bemutató köteteket tartalmazza, rendszertint valamely jelentős kiadvány fordítása révén; ebben eddig mintegy tíz kötet jelent meg. A sorozatokon kívül mindez ideig szék szék kötet látott napvilágot – vagyis a HEH kiadványai összességében megközelítik a háromszázat. Mindezen

munkálkodás során újraindulhatott a magyar egyháztörténeti kutatás – tájékoztatott Bécsben Zombori István. Hozzátette: vallási és felekezeti megkülönböztetés nélkül az ezerszáz éves magyar múlthoz kötődő egyháztörténet bármilyen témájának közlését feladatuknak tekintik.

A Magyarok a bajor fővárosban című könyvről

A METEM Könyvek sorozatban megjelent, *Magyarok a bajor fővárosban* című kötet a müncheni magyar katolikus egyházközség 1945-ben kezdődő, bő félévszázados történetét vizsgálja fel az ezredfordulóig terjedően. A könyv, rövid bevezető után, a második világ-háborút követő vatikáni rendelkezések elvándorlóra vonatkozó intézkedéseinek megfelelően három nagyobb fejezetre: a németországi Vatikáni Misszió, az „Exsul familia” és a „Nemo est” korszakára tagolódik, amelyek során a vatikáni intézkedések mindig újra megváltoztatták az emigrációba kényszerült lelképásztorokra és az élet-halál harcot folytató, állandóan változó, formálódó, idegen nyelvű egyházi közösségekre vonatkozó irányelveket és működési szabályokat. A müncheni magyar egyházi események folyamatos feljegyzéséből megismerhető a bajor fővárosban élő magyarok hazafias és keresztény elkötelezettsége, hitbuzgóága és hazaszeretete, egyház iránti hűsége, a magyar identitás és kulturális örökség megőrzéséért és ápolásáért vívott hősies küzdelem az idegenben. Történelmük nemcsak egy külföldi magyar egyház-

közégs féltve őrzött emléke, hanem az egyetemes magyar történetírás kitérőhöz és szerves része is, amely mindenütt, itthon és külföldön egyaránt megbecsülést érdemel.

Cserháti Ferenc Mindszenty bíboros és a müncheni magyarok kapcsolatáról is beszélt

Cserháti püspök a bécsi könyvbemutatót a kötet tartalmából leginkább a Mindszenty József bíborossal kapcsolatos emlékeket idézte fel, köztük az 1972. január 8-i, általa „A Pázmáneum megszállásának” nevezett eseményt, amikor a müncheni cserkeszek röviddel a kardinális odaköltözése (1971. október 23.) után meglátogatták és újévi műsoral köszöntötték őt az osztrák fővárosban. Cserháti Ferenc szöveg arról is, hogy a hercegprímás első nyugat-európai útja Bécsből 1972. május 20-án Münchenbe vezetett, ahol Döpfner

bíboros vendége volt, majd 1974-ben még egyszer meglátogatta a müncheni magyarokat.

Szabó Csaba: „Elsőrangú történelmi munka, szépirodalmi stílusban”

Szabó Csaba történész, a Magyar Nemzeti Levéltár főigazgató-helyettese Bécsben elmondta: az olvasó elsőrangú történelmi munkát tart a kezében, műve összeállításakor a szerző hiteles adatokra, levéltári, plébániai és magániratokra, levelezésekre, visszaemlékezésekre és a szakirodalomra támaszkodott. Rendkívül gazdag jegyzetapparátus segíti az olvasót az értelmezésben és igazolja a könyv lapjain szereplő állításokat. „A szerzőt dicséri az élvezetes, szépirodalmi stílus és az alaposág, a kiadót az igényes tipográfia” – jegyezte meg Szabó Csaba. A könyvben részletesen bemutatott fél évszázadot így jellemezte: az is a magyar történelem, a magyar emigráns történelem, a magyar katolikus egyház történeleme a létezett szocializmus időszakában. „Münchenben így építkezett az emigráns katolikus magyarság. Számvetés is a könyv. Mindenképpen üdvözlendő lenne, ha Bécsben is elkészülne egy hasonló visszapillantás” – tette hozzá a történész.

Az est folytatásában a könyv dedikálására és a vendégekkel folytatott kötetlen beszélgetésre is lehetőség nyílt, amivel éltek is a nagyszámú érdeklődők.

Varga Gabriella
a Kőrösi Csoma Sándor Program ösztöndíjasa
(Ausztria)

A *Magyarok a Szovjetunió táboraiiban 1944–1956* című kiállítás 2017. március 25-i linzi megnyitóján a Szent Antal-plébánia közösségi terme már-már szinte kicsinek bizonyult, a környéken élő, érintett családok tagjai és a közös történelmi múltunk iránt érdeklődők épp hogy befértek a tágas terembe. A másfél órás kulturális műsor és a budapesti vendégekkel: Petrás Mária Prima Primmisima- és Magyar Örökség-díjas népdalénekes, illetve Csibi Krisztinával, a Magyarság Háza igazgatójával való találkozás élménye azóta is élénken él a felső-ausztriai magyarokban.

A Szent Antal-plébánia huszonegy táblával körbevett közösségi termében a műsor elején meggyújtott kegyeleti gyertya lángja mellett először Tökés Enikő, a Felső-Ausztriai Magyarok Kultúregyesületének elnöke szöveg a jelenlévőkhez. Nagyon szomorú eseményre emlékezünk ma, de rendezvényünk által mi is emléket állítunk nemzetünk ártatlan áldozatainak – mutatott rá, majd megemlékezett gyergyórémei anyai nagytatjáról, Balázs Abri Sándor csizmadiamesterről, aki közel négy évet töltött a Gulágon és hazatérése után, az elszorított gyötrelmek következtében már csak alig néhány hónapot élt. „*Legyen a mai rendezvény közös tiszteletadás minden áldozatnak, s ne csak a muszájfelé elhurcoltakra emlékezünk, hanem a XX. század többi szomorú erőszakos cselekményeiben elhalálozottakra és sebesültekre is*” – hangsúlyozta Tökés Enikő.

Vencser László moráleteológus, az ausztriai idegen nyelvű lelkesítések országos igazgatója a jelenlévőket

Linzbén a Szent Antal-plébánián is megnyílt a Gulág-kiállítás

Katolikusok és reformátusok közös megemlékezése volt

Petrás Mária

a Magyar Országgyűlés elnöke, Kövér László szavaival köszöntötte, melyek szerint „a történelmi múltra kegyelettel és pontosan kell emlékezni, mert a jelenben így lehet felelősen cselekedni, továbbá így lehet reményt adni a jövőnek”. A továbbiakban kiemelte, hogy közös történelmi eseményeinkre való közös visszatérítésünk, nemzeti ünnepeink közös megünneplése mind azt fejezi ki, hogy egy nemzethez tartozunk, bárhol is van a szülőföldünk és bárhol is élünk a világban. Ez a kiállítás az emlékezés mellett felszólítást is jelent számunkra a jövőre nézve: fel kell mutatnunk a világnak a történelem fájdalmas fejezeteit is, hogy abból tanulhasson a jelen és a jövő nemzedéke – hívta fel a figyelmet Vencser László, majd Soren Kierckegard

Vermondók

Ima és ének

(1813–1855) dán filozófus-teológus gondolatát adta uttrával: „Az élet csak úgy érthető, ha visszatekintünk, de csak úgy élhető, ha előrenézünk.” Mi visszatekintünk, hogy megértjük az életet, és előrenézünk, hogy azt élni tudjuk. Kívánom, hogy a kiállítás segítsen minket itt a diaszpórában magyar keresztény jövőnk építésében, hittel, reménnyel és összetartó szeretettel – zárta szavait az ünnepi szónok.

Gyóni Géza *Csak egy éjszakára...* című versét a

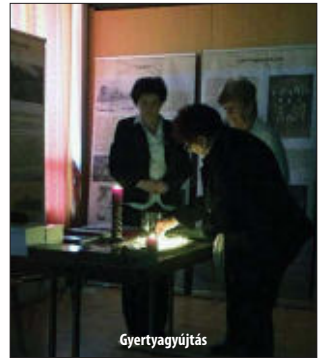
Ima és ének

Csibi Krisztina

kultúrregyesület és a református közösség három tagja: Froshauer Ildikó, Máthé Gergely és Klein Tibor tolmácsolásában hallgathatták meg a jelenlévők, majd Petrás Mária újabb énekszáma után a kiállítást Csibi Krisztina nyitotta meg.

A Magyarság Háza igazgatója elmondta: az ország lakosai nem beszélhettek a megtorlás veszélye nélkül a szovjet fogság traumájáról, az embertelen körülmények, az éhezés és a túlhajtott munkából következő tömeges elhalálozásokról. „S hogy ne legyen hallgatás és ne merüljön feledésbe mindaz, ami a magyarsággal 1944-ben és az azt követő néhány esztendőben történt, Magyarország Kormánya a 2016. évet Gulág-émlékvé nyilvánította, tudván azt, hogy ez az a szó, amely a határainkon kívül is az embertelenség, a félelemterhes kommunista terror, a sztálini önkény szinonimájaként ismert” – fogalmazott Csibi Krisztina. Tájékoztatta a jelenlévőket arról is, hogy az emlékvé alkalmából a Magyarság Háza 2016 szeptemberétől a Veritas Történetkutató Intézet *Magyarok a Szovjetunió táboráiban 1944–1956* című vándorkiállítását a hozzá kapcsolódó rendezvényekkel eddig húsz külföldi magyar településre: Dunaszerdahelyre, Pozsonyba, Csikszeredába, Marosvásárhelyre, Komáromba, Rimaszombatba, Kaszára, Nagyváradra, Székelyudvarhelyre, Beregszászra, Ungvárra, Munkácsra, Nagyszőlőse, Eszékre, Újvidékre, Zentára, Lendvára, Nagybányára, Máramaroszigetre és Bécsbe is eljuttatta, március végéig pedig Linz

Gyertyagyújtás

mellett a macedóniai magyar közösségek is csatlakoznak a légerek áldozatait, borzalmaikat ismertető kiállítások helyszíneinek sorához. „Remélem, hogy a közös emlékezés segít abban, hogy a következő nemzedék is megismerhesse a Szovjetunióba hurcolt magyar áldozatok százezreinek sorsát, a kommunista diktatúra sötét múltját” – mondta Linzben a Magyarság Háza igazgatója.

Szavai után és Petrás Mária hosszú *Kyrie eleison* fohászéneke alatt a teremben csaknem mindenki meggyújtott egy kismécsset, vagy egy konkrét Gulág-áldozat-hozzáértőjéről emlékezve, vagy általában az áldozatok emlékére. A gyertya és a mécsesek lángja mellett e sorok írója a 101. életévében nemrég elhunyt Olofsson Károly, szerzetesi nevén Placid atya Gulág-émlékeiből idézett fel néhányat, köztük az emlékezetes hűsvétoz, karácsonyhoz és a túlélés négy szabályához kapcsolódóakat.

Megemlékezésünk végén Tökés Enikő átnyújtotta a közösségnek Váci Mihály *Ha édesem, ha nem című* versét, e sorok írója pedig a kiállítást magyar és német nyelvű katalógusát, a *Szent Kereszt Ökumenikus Magazin* két korábbi lapszámát, melyek egyikében Placid atyáról, másikában Petrás Máriaórl olvashatnak az érdeklődők, valamint a bécsi Kaláka-Club nemrég megjelent 2017-es évkönyvét, amelynek lapjain egy linzi esemény beszámolója is helyet kapott. Tökés Enikő aznap ünnepelt születésnapja alkalmából való felköszöntése után – amelyhez egy jókívánság-énekkel Petrás Mária is csatlakozott – az estet, ugyancsak megható gondolatsorával, Szabó Ernő linzi magyar lelkes zárta. Személyes, nagytatájához fűződő, meg-rázó emlékeinek felelevenítése után közös imára hívta a jelenlévőket: vezetésével a Miatyánkot, az Üdvözlőgyet és a halottakért való imát mondtuk el közösen. Azután pedig az *Ó én édes Jöistennem* éneket Petrás Máriaóval szintén együtt énekelte mindenki...

Varga Gabriella

a Kőrösi Coma Sándor Program ösztöndíjasa (Ausztria)

A cölibátus kérdése ismét téma az egyházban

Ferenc pápa talán nyitna ebben a kérdésben?

Egy-egy kicsit fel-fellángol az egyházban a cölibátus kérdése. Már a II. Vatikáni Zsinat után volt egy tömeghisztéria az egyházban, amikor főleg nyugaton tömegesen léptek ki a papok az egyházi szolgálatból, mert családottak voltak, hogy a cölibátus nem lett eltörölve. Ez a téma azóta is visszatér, és minden generációt foglalkoztat. Ráadásul megosztó kérdés, sokan egyedüli járható útnak tartják, még mások egy tollvonással megszüntetnék. Kispapként emlékszem, amikor mi is lázadtunk, majd elfogadtuk, majd vicceket mesélünk és a már megelévő papok viselt dolgait elemeztük, igazolva azt a tényt, hogy itt lenne az ideje ebben a kérdésben is lépnie az egyháznak. Egy vicces történet is ekkor született, ami mára már szakállas viccnek számít, de még ma is megmosolyogtat: Két plébános beszélget és megkérdezi az egyik a másikat: – Kolléga, mondd kérlek, szerinted mikor fogják a cölibátust eltörölni? – Nem tudom..., szerintem mi már nem éljük meg, de talán majd az unokáink! – hangzott a válasz.

Hát igen, minden viccnek 50 százaléka igaz, így ennek a viccnek is van igazság magva. Az a helyzet, hogy amikor még gondot okoz az embernek a cölibátus kérdése, nincs hatalmában megváltoztatni az egyház bevett szokásait, mire meg odakerülne, hogy megváltoztathatná, már nem jelent gondot a cölibátus. Egyszerűen ez van. A tények pedig tények, mindenkinek mérlegelnie kell, és a hivatására úgy kell berendezkednie, hogy a körülményekkel számolnia kell.

Az viszont tény, hogy az egyház komoly gondokkal küzd. Nem látni, honnan lesz utánpótlása a klérusnak, a cölibátus választhatóvá tétele pedig a jelenlegi álláspont szerint nem oldaná meg a paphiány problémáját. Az egyház ezért is kezeli ezt a kérdést továbbra is visszafogottan. Tudnunk kell, hogy nem dogmatikai kérdés a cölibátus, simán csak jogi, fegyelmi döntés, amit a pápa bármikor egy tolvonással megváltoztathatna, no de ez mi mindent hozna magával.....? Senki sem tudja és talán ezért is érzékeny ez a kérdés. Ami viszont tény, amiről már több előadásomban is beszéltem, a család komoly krízise. Európában nem az egyház és a pápáság van krízisben, hanem a család intéz-

ménye. Ebből fakadóan van az értékvesztés, innen származik a népesség csökkenése és a paphiány is ebből a tényből fakad. Az afrikai országokban, vagy Dél-Amerikában nincs paphiány, sőt! Európában viszont, még azokban a protestáns közösségekben, ahol nőket is, férfiakat is delegálnak lelkipásztori feladatokra, nincs cölibátus sem sokkal jobb a helyzet, mint a katolikus egyházban. Talán a lelkipásztorok könnyebben viselik a terheket, talán kevesebb a lelki gondokkal, személyiség zavarokkal küzdő személyek száma, mint a katolikus egyház felszentelt papjai között, de ez sem mindig 100 százalékbizonyítható, maximum nyomaiban tetten érhető.

A napokban jelent meg Németországban egy cikk a Die Zeit című hetilapban, amelyben Ferenc pápa a rá jellemző nyíltsággal válaszol számos égető kérdésre – időre van szükség a terjedelmes szöveg hiteles lefordításához, de érdemes már is foglalkozni a cikkel, mert olyan kérdéseket feszeget, ami őszintén, igaz kérdésekre keresi a választ, még akkor is, ha sokunkban feltűnő ábrándokat, vagy akár konzervatív barátainkban felháborodást.

Amíg elkészül a magyar változat,

annyi mindenképp elmondható, hogy Ferenc pápa ebben a beszélgetésben talán egy kicsit még tovább tárja azokat a bizonyos kapukat, amelyeket a II. Vatikáni Zsinat agghiornamentoja kinyitott. A zsinat sok mindent megváltoztatott, amit előtte elképzelni sem mertünk volna.

A dialógus címe a beszélgetés hangvételének személyességére utal és arra, hogy nem magas lóról beszél az egyházról ezekről a kérdésekről. Még akkor is, ha pápaként a legfőbb döntési hatalom az ő kezében van, de ezeket a kérdéseket nem egyoldalúan, hanem a dialógus szellemében teszi: az egyházról rámutat, hogy ő is átéli az üresség pillanatait. Saját életében is megtapasztalja a „lelki sötétséget”, ismeri a krízis ízét, amely azonban szerinte elengedhetetlen feltétele a növekedésnek. Megismétli, hogy ő maga is bűnös, esendő ember.

Majd beszél a nők aktívabb szerepvállalása, avagy számukra több tér engedése kapcsán az egyházban. A pápa kiemelte, hogy a nő diakonisszák segítettek a keresztségénél, betegek kenetének kiszolgáltatásakor, illetve amikor

egy nő családon belüli erőszakoskodásra panaszkodott, a püspök egy diakonisszát küldött az ügy kivizsgálására. A pápa jelezte, hogy erre vonatkozóan folyamatban van a közelmúltban létrehozott bizottság munkája, akik elvileg még márciusban, harmadik találkozásjuk során megismertetik az egyházzfóvel, mire jutottak.

A paphiányt Ferenc pápa is súlyosnak tartja, s egyik okaként a fiatal férfiak céltalanságát jelöli meg. Ez szerinte a munkanélküliségi mutatókban is tetten érhető, amely érték Olaszországban igen magas: a 25 év alattiak 40 százaléka nem rendelkezik állással. Európa más országaiban akár az 50 százalékot is megközelítheti ez az érték. A riportert szerinte viszont Németországban messze nem ekkora a probléma mértéke. A pápa ugyanakkor úgy látja, a szünetlési ráta nem ad okot túlzott bizakodásra. Ahol pedig nincsenek fiatalok, a papi utánpótlás lehetősége is kétséges. A létező fiatalokkal pedig – Ferenc szerint – foglalkozni is kellene, az ima szerepe mellett ezt jelöli meg fontos feladatként.

A kérdező a témakörnél maradva a

cölibátus kötelező jellege, avagy választhatósága felől érdeklődik, amire az a válasz érkezik, hogy a téma napirenden van, főleg ott, ahol nagy a paphiány, de a pápa úgy látja, a nőtlen életállapot választhatóvá tétele nem oldaná meg a problémát.

Azt ugyanakkor határozottan kijelenti Ferenc pápa, hogy érdemes megfontolni a „kípróbált férfiak”, a viri probati – közzismertebb hivatkozással az állandó diakónusok – feladatköre kibővítésének lehetőségét, mint a paphiány ellensúlyozásának egyik eszközét. Meg kell viszont vizsgálni, hogy milyen feladatokat láthatnak el például a „távolai közösségekben” ezek a példás életet élő férfiak, édesapák, diakónusok.

Miért ne épp most lenne az a pillanat, amikor az egyháznak fel kellene adnia a cölibátust, legalábbis lazítania rajta – teszi fel a nyílt kérdést a lap. – Az egyház számára fontos felismerni a pillanatot, amikor valamire hív a Szentlélek. Erre vonatkozóan mondtam az imént, hogy tovább fogjuk gondolni a „viri probati” lehetőségét – mondta a pápa.

Paskó Csaba atya

Forrás: <http://szemelek.blog.hu>

A Magyar Idők konzervatív közéleti napilapban, Gajdics Ottó interjúját olvashatjuk, melyet Orbán Viktor miniszterelnökkel készített.

A miniszterelnök elmondta, hogy a nagycsütörtök arra biztat bennünket, hogy tekintsünk túl életünk mindennapos forgatagán. A nagyhét emberi ésszel nehezen felfogható történet. Hogyan lehetséges, hogy a Virágvasárnaptól, amikor az emberek ünneplik az Isten Fiának bevonulását Jeruzsálembe, néhány nap alatt eljutunk a kereszthalálig?

A Húsvét a legradikálisabb megújulás, amit az emberi történelem valaha ismert, nem véletlen, hogy külön szavunk is van erre: a feltámadás. Húsvét van és éppen az előbbieket miatt is nevezhetjük ezt keresztyén derúnak. Azt kívánom minden olvasónak, hogy őket is részesítse ebben a deruban a jó Isten.

Húsvéti beszélgetés a miniszterelnökkel

Interjú Szabó püspökkel

A média Szabó István püspök nagypénteki elmélkedését közli, amelyek egyik fő gondolata, hogy a nagypénteki drámában Krisztus megaláztatását látjuk, kinhalálát a kereszten, de a háttérben felfénylik Isten szeretetének a dicsősége is. Mind emellett, az ember csodáját is meg kell látni teljes egészében. A csodá lényege pedig, hogy az ember félreléki magától az igazat, a legjobbat, a legszentebbet.

A püspök hangsúlyozta, hogy a keresztyének szeretet-keresők és ebben a zűrzavaros világban nem könnyű feladvány jól megélni a szeretetet. Nagyon fontos, hogy össze tudjuk kötni az igazságosságot és a méltányosságot a szeretet parancsával. A világunk nagyon be van sötételve, viszont mi keresztyének arra hívtunk el, hogy mindenhol hirdessük: Hiszünk Isten megváltó erőiben!

Árokháthy Béla emléktáblájának leleplezése

Dr. Fekete Károly tiszántúli püspök leplezte le a szabolcsi Gyűrében a 75 éve elhunyt Árokháthy Béla egyházzenész emléktábláját. Árokháthy Béla a XX. századi református egyházzene kiemelkedő alakja. Budapesten, a Teológián 1920-tól ének- és zene tanár volt, valamint vallásoktató lelkészként is szolgált. Az Albert Schweitzer-féle orgona reformmozgalom elhívott képviselője. Célja, hogy az egyházi zeneművészet kincseit mindenki számára hozzáférhetővé tegye. 1928-ban létrehozta a Korál Kamara Énekkart és Zenekart.

1937-ben ő rendezte meg az első Protestáns Egyházzenei Kongresszust, Budapesten. A Jugoszláviai Református Énekeskönyvet (1939) ő jelentette meg, majd kiadta Psalterium címmel a zsolttárok orgona-kíséretét. 52 évesen halt meg. Szolgálatá idején sokakkal kellett megküzdenie, hogy a magyar református egyházzenét az európai színvonalhoz zárkóztassa fel.

Eltemették Szabó Péter esperes-lelkipásztort

Aprilis 1-én vettek búcsút nt. Szabó Péter volt vértessaljai esperes-lelkéztől, Cécén. Az alapige Pál apostolnak a Timótheushoz írt második levele, 4:7-8. versei voltak.

Az esperes-lelkész 1990-től 2004-ig volt a Vértessaljai Egyházmegye esperese. Szolgálatával nagy lendületet vett az ifjúság misszionálása. Ő volt az, aki esperessé választása előtt új ifjúsági énekeket tanított a fiatalok számára rendezett konferenciákon és elsők között vezette be Magyarországon a gitáros énektanulást. Az általa szervezett ifjúsági konferenciákon nemcsak Vértessaljáról, de más egyházmegyékből is voltak jelen résztvevők. Így több gyülekezet ifjúsága is átvette és terjesztette az általa tanított énekeket. Élő kapcsolata volt a Teremtő-Gondviselő Istennel. Naponta, a hajnali órákban, több órán át tanulmányozta a Szentírást. A szó teljes értelmében Verbi Divini Minister volt. Szervezte a nyugdíjas lelkészek és az aktív lelkészek közötti kapcsolatot és a különböző konferenciákat. Egyházmegyéje lelkészeit elsők között vezette a Szentföldre, hogy részesei legyenek a Jézus Krisztus által is meggett utaknak. Közéleti tevékenységét nem lehet elfelejteni, az mélyen belevődött Cece településének történetébe.

A dunántúli reformátusok új énekeskönyve

ADunántúli Református Egyházkerület kiadásában jelent meg egy új Énekeskönyv, amelynek szerkesztője Bellai Veronika és társai. Céljuk az volt, hogy olyan énekeskönyvet adjanak a fiatalok kezébe, amelyből szívesen énekelnek az ifjak. Az Énekeskönyv Bellai Veronikáék magán kezdeményezésére jött létre, kiadását és támogatását a Dunántúli Egyházkerület vállalta. Bellai Veronika elmondta, hogy olyan gyűjtést kívántak létrehozni, amelyben jó hangnnyal rendelkezik az énekeskönyv és kíséret nélkül is lehet használni.

„150 énekből álló listát állítottunk össze Ujjláb Gáborral, a kaposvári egyetem művésztanárral, majd az úgy köré szerveződött baráti kör tekintette át, hogy melyek azok az énekek, amelyeket szívesen énekelnek a fiatalok. Így pl. a jól ismert énekek közül a könyvben található a Tüzed Uram Jézus, vagy A mélyből hozzád száll szavam...” – mondta Bellai Veronika. A továbbiakban kiemelte, hogy az Énekeskönyvhöz karaoke videókat is készítettek, hogy a szöveg mindenki számára látható legyen. Érdekesége a videóknak, hogy a szövegek mellett 150 dunántúli református templom képe is megjelenik. Az Énekeskönyvet Pápan, a Dunántúli Református Egyházkerület székházában forgalmazzák.

80 éves népfőiskolai jubileum Sárospatakon

Ft. Horkay László, az MNC elnöke, ny. püspök (Kárpátalja)

A magyar népfőiskola bölcsője, Sárospatak 80 éves jubileumi évfordulóját ünnepelte április 22-én.

A Teológiai Akadémia két legendás professzora, dr. Újszászy Kálmán és dr. Szabó Zoltán professorok 1936-ban alapították meg az első magyar intézményes népfőiskolát. Az ezután létrejövő, hasonló intézmények tulajdonképpen ezt tekintették mintának és eszerint alakultak meg.

A sárospataki népfőiskola léhségét mi sem bizonyítja jobban, minthogy az 1948-as betiltást követően sem szűnt meg, hanem bűvő pataként tovább mű-

ködött, Újszászy Kálmán professor NAGYDIÓFÁJA alatt, addig, amíg 1988-ban ugyanezen diófa árnyékában újraindult a magyar népfőiskolai mozgalom.

Ezt ünnepelték a Sárospatakra összesereglett Kárpát-medencei népfőiskola képviselői: Kárpátaljáról, Felvidékről, Csángóföldről, Székelyföldről, Partiumból, a Vajdaságból és az anyaországból egyaránt.

Az ünnepség fővédnöke Balog Zoltán miniszter úr volt. Az ünnepségen előadások hangzottak el a megalakulásról és a mai népfőiskolai feladatokról.

Kis (Songor) és Gyulai Ilona magyar népdalokat énekeltek, csángó dalokat Pusztina Annamária és Mokány Róza szólamoltak meg. Az emlékünnepségen megnyitották a csángó hagyományörző kiállítást

(Gondos Béla) és a bukovinaiak hazatérését dokumentáló kiállítását (Kóka Rozália). Felemelő pillanat volt, amikor a magyar-magyar kapcsolatok ápolásáért a határon túli és az anyaországi népfőiskolások kitüntetés vehettek át. Az alkalmon a Szendrői Népfőiskola kórusa szolgált.

Az ünnepség zárásaként megkoszorúzták a két alapító professzor sírját, a Teológia udvarán elhelyezett Népfőiskolai Collegiumi emléktáblát, valamint az Újszászy Professor házánál elhelyezett emléktáblát.

Az ünnepséget Horkay László, a Magyar Népfőiskolai Collegium elnöke nyitotta meg, zárótevékenységként pedig Kis Boáz, az MNC ü. elnöke mondott. Előadást dr. Dienes Dénes és Úrházy-Kis Stella Beáta tartott.

Református kitüntetettek március 15-én

Március 15-e alkalmából több református vezető személyiség kapott magas rangú állami kitüntetést. Ebből az alkalomból Széchenyi díjat kapott Bogárdi Szabó István püspök, az MRE Zsinata lelkes elnöke, Tökéczki László történész, dunalelkei főgondnok, az ELTE tanszékvezetője, Kósa László etnográfus, történész.

A kitüntetések átadása annak a szellemi munkának az elismerését jelentette, amely

Kósa László

Huszár Pál

Kiss Domonkos Márk

Szabó Dániel

Pálffy József

Tökéczki László

lyel hozzájárultak a magyar nép előrehaladásához, a XXI. századi feladatok megoldásában. A kitüntetéseket Áder János köztársasági elnök adta át, mely alkalmon jelen volt Orbán Viktor miniszterelnök és Kövér László házelnök is. Magyar érdemkereszt díjat adott át Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere Szabó Dániel volt tiszánineni főgondnoknak, Huszár Pál dunántúli főgondnoknak, az MRE Zsinata világi elnökének, Kiss Domonkos Márknak, a Dunakanyar Színház igazgatójának, Pálffy Józsefnek, a Partiumi Egyetem rektorának.

Kovács Gergely igehirdetései

A közelmúltban jelent meg Kovács Gergely pesthidegkúti lelkes igehirdetés-gyűjteménye, amelynek címe: Ahol a kincsed van.

A kötet négy igehirdetés-sorozatot tartalmaz. Az első a templom és a gyülekezet témakörében, a második a szív-sorozatban emberlétünkkel kapcsolatos tanításokat ad, a harmadikban az Ige vezetése által, Jézus megváltó munkájáról olvashatunk, a negyedik pedig Isten velünk való tervéről szól.

A könyvhöz dr. Harmathy András írt előszót, aki elmondja, hogy „ezek az igehirdetések nem az ünnepi kikapcsolódást szolgálják a hétköznapok világából, szándékuk szerint inkább a bekapcsolódást munkájuk Isten világába”.

Új harang Balmazújvárosban

Dr. Fekete Károly tiszántúli püspök új harangot szentelt április 2-án Balmazújvárosban. Német Imre balmazújvárosi gyülekezeti tag adományából egy 13 mázas harangot öntettek.

A harangszentelés után az ünnepő gyülekezet a templomban folytatta Isten magasztalását. A püspök igehirdetésében hálát adott Istennek ezért az áldozatvállalásért és kérte a gyülekezetet, hogy hallják meg szívükben is azt a hangot, amely Isten dicsőítésére és magasztalására hívja a balmazújvárosi gyülekezet apraját-nagyját egyaránt.

Német házaspár

Tompa Mihály emlékévé Sárospatakon

Nagy Ákos Róbert

Sárospatakon március 25-én Tompa Mihály emlékévé kezdődött abból az alkalomból, hogy születésének 200. évfordulója van. Az emlékévé programjai a Kárpát-medence 25 pontjára jutnak el: Erdélybe, Kárpátaljára, Gömörbe és az anyaországi helyszínekre. Az emlékévé fővédnöke Balog Zoltán miniszter úr. A nyitó

ünnepségen Nagy Ákos Róbert, a Tompa Mihály Kulturális Egyesület (Gömör) elnöke elmondta, hogy az emlékévé célja, hogy a méltatlan elfeledett költő életútját, költészetét, szellemi hagyatékát megismertessék a ma élőkkel. Az emlékévé fő szervezői: a Sárospataki Református Kollégium Tudományos Gyűjteményei, a Sárospataki Református Teológiai Akadémia és a gömői Tompa Mihály Kulturális Egyesület.

Az oldalakat összeállította: dr. Kis Boáz

Részletek Vedres Csaba zeneszerzővel készült interjúból a mű kapcsán. (Magyar Kurír, 2016. szeptember 6.)
„Mi készíttet ma arra egy zeneszerzőt, hogy az oratórium műfajában alkosson, milyen típusú tartalmat szeretne kifejezni ez a zenei forma?

– A dunabogdányi plébánia hittantermében kezdtem el írni a darabot, s nyugodtan mondhatom: megtámadott... egyszerűre valahogy ott volt a szó: „**miserere, miserere**”. Először csak sima zsolnárfeldolgozásra gondoltam, de lassan kibontakozott előttem a tételek sora, egyre világosabbá vált az előadói apparátus, s álmélkolvá láttam, hogy ebből **oratórium** lesz. ... Nem tudtam kisebb formában kifejezni mindazt, ami a bűnbánattal és a bűnbocsánattal kapcsolatban összegyűlt bennem az elmúlt évtizedekben. ... Művemre hatott a gregorián, a korai többszólamúság, a késő reneszánsz (elsősorban Gesualdo), a kora barokk (Monteverdi), a romantika különös akkordmenetei, a maiak közül pedig leginkább Arvo Pärt és a rockzene. De csak „párolva”. A legnagyobb koncentrációt és kihívást mindig az jelenti, hogy egyben van-e még a mű. Ha ez könnyű feladat lenne, nem írtam volna **hét éven át** a darabot. ...

Nem sokkal az Irgalmasság Szentévének bezárása után vagyunk, és pontosan ebben az évben került bemutatásra az az oratórium, mely Isten irgalmáról szól. A szívünkkel jól látható, hogyan működik az isteni kegyelem a Szentlélek által: a bűn egyre jobban elhalmozódik a Földön, és ekkor megjelenik Ferenc pápa és a lelkében megfogalmazódik az Irgalmasság Szentévének meghirdetése. És egy magyar zeneszerző-kantor lelkében – **már 7 évvel a Szentév előtt!!!** – megfogalmazódik az isteni szándék: „**írj oratóriumot az irgalmasságról!**”. Nyilvánvalóan a ze-

Zene az Isten irgalmáról és az Ember reményéről

MISERERE
Vedres Csaba isteni sugallatra írt oratóriuma

neszerző sem tudhatott arról, hogy 7 év múlva az Irgalmasság Szentévé lesz, de engedelmeskedett a hívásnak. Ez is ekes példája az Isten rejtett, de jól érzékelhető működésének, amivel a bűnös emberiség segítségére siet a látszólag egymástól elkülönülők, de mégis csodálatos egységben lévő sugallatai által.

Vedres Csaba MISERERE c. oratóriumának ősbemutatója 2016. szeptember 25-én – a pécsi Kodály Központban volt, Horváth Csaba bariton szólista, a Pannon Filharmonikusok zenészeiből alakult vonós kamarazenekar, a Pécsi Bazilika Bárdos Kórusa, a Komlói Pedagógus Kamarakórus és a Pannon Gyermekkar közreműködésével, Uzsaly Bence vezényletével. A koncert a pécsi Ars Sacra Fesztivál záróeseménye volt a Pécsi Egyházmegye, a Pannon Filharmonikusok és a Zsolnay Örökségkezelő Nonprofit Kft. közös rendezvényeként.

Vedres Csaba 1964-ben született Budapesten. Részletes életrajza a zeneszerző hivatalos honlapján (<http://vedrescsaba.uw.hu/magyar/index.htm>) olvasható. Zenei pályája – rendhagyó és nagyon szo-

katlan módon – az ún. „könnyűzene” oldaláról indult, bár a szerző saját vallomása szerint nem éri szerencsésnek a zene „könnyűre” és „komolyra” való szétválasztását. Az isteni gondviselés csodálatos nyomait magán viselő életmű eddigi állomásai fényesen bizonyítják kiváltságtottságát, talentumait és azok kamatoztatását egy alázatos lelkű – szívvel lélekkel az **Isten akaratát kereső és azt szolgáló – zeneszerző-kantor-zenepedagógus** életében.

„*Művem a nagy bűnbánati zsolnárt – az 50. – teljes latin szövegének feldolgozása, kiegészítve a zsolnámában is használatos doxológiával, valamint a 6. tételben újszövetségi részletekkel. Az 50. zsolnárt: kinyilatkoztatás, fantasztikus művészeti alkotás és egyben pszichológiai remekmű, amely a bűnbánat minden regiszterét megszólaltatja a szenvedélyes bűnbánatból kiindulva a bűn okainak keresésén, az Istenrel való alkudozáson át egészen a végső leltisztulásig: 'Isten előtt legkedvesebb áldozat a megtört lélek'. Ezeket a rétegeket szerettem volna megjeleníteni a művemben a zene segítségével... A hangulati kereteket tekintve: szerettem volna a MISERERE-nek pozitív végkicsengést adni, jelezve, hogy a **bűnbánatot megbocsátás** követi. A 6. tétel drámái bevezetése már az Újszövetséget idézi. Egy nyilvános bűnöst lepleznek le, de Jézus szavai váratlanok: **'Megbocsátattak bűneid... eredj és ne vékezz többet, Menj békével.'** 'Ez a mi reményünk...'”*

A mű tétellei: I. Miserere, II. Ecce enim, III. Cor mundum crea, IV. Libera me!, V. Domine lăbia mea aperies, VI. Vade in pace. A MISERERE alaphangja nagyon meleg; reményt és bizakodást, hitet és erőt sugároz minden úteme, mondhatjuk, hogy – **ÉDES-FÉNYES ZENE!!!** Reméljük, hogy az ősbemutató után, más városokban is felhangzik majd ez a nagyon jelentős új magyar alkotás. Álljon itt a beszámoló végén Liszt Ferenc híres mondanása: „*A művész feladata, hogy a művészet papjaként fellemelje és Istenhez vezesse az embereket.*” dr.Bozsai Gábor (a Budapesti Kórus tagja)

(forrás: Váci Polgár Közéleti Havi, 2017. március).

A MISERERE oratórium budapesti bemutatója hatalmas sikerrel zajlott le 2017. április 9-én (Virágvasárnap) este 19:15 órakor a kelenföldi Szent Gellért Plébániatemplomban. Előadták: Horváth Csaba bariton szólista, Budapesti Kórus, Pécsi DÓM Bárdos Kórusa, Bárdos Lajos Gyermekkórus, Musica Sonora Kamarazenekar; vezényelt: Uzsaly Bence. Az előadás a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával jött létre. Részletesebben www.parlando.hu/2016/2016-6/Zene-Bozsai.pdf

Szabadkai Népkör és a szekták! Tessék?

Egyik reggel Kelebián a plébánián rutinosan nyitottam ki postaládámat és egy gyors szelekcióval igyekeztem a fontos és kevésbé fontos postáimat szétválasztani. Sőt a fontos és kevésbé fontos posta között van egy harmadik kategória is, a reklámanyag is ott lapul, ami be se kerül a lakásba. Főleg ezek az új nyomtatású reklámújságok, még gyűjtőnek sem jók, ezért még az udvarban a kukában landolnak. Ezúttal egy meghívó ragadta meg a figyelmemet a Jehova tanúi egyháztól. – Micsoda szemtelenség! – gondoltam magamban.

Jehovának a plébánia postaládájába meghívót dobni már az a kategória, amikor odacsinálók a szomszéd kapuja elé és még be is csöngetek, hogy nincs-e véletlenül toalettpapírja kölcsönben?

No, de ha csak ennyi lett volna a történet az én morfondírozásom is csak az udvari kukáig tartott volna, mert a meghívó be sem került volna a plébániára, ha még valami nem keltette volna fel a figyelmemet. A Jehova tanúi egyház meghív a Népkörbe, hogy ott térjek meg, lelkiekben újuljak meg az ő segítségükkel. Már nem is a gyülekezetükbe, hanem egyenesen a Népkörbe, ami mi tagadás, jobb időket is megélt már a magyar kultúra képviselőiben.

No, nem azért mert (M)agyar (M)egosztók egyik kedvenc gyülekező helye lett (azért is!), hanem mert válogatás nélkül minden rendezvénynek helyet adnak. Krisztus feltámadt, örvendjünk, fessük a tojásokat és locsoljunk szinte megrekedt keresztényeknek már más sem kell, mint egy kis Jehova tanúi egyházhshow a Népkörben!

A magyar, keresztény identitást kell erősíteni és nem egy amerikai szekta magánrendezvényeit támogatni, még akkor sem, ha ezért fizetnek. A Bodrogi házaspárral erről már korábban is vitáztam. Nemes egyszerűséggel a pénzre hívatkoztak. Kell a pénz és bárki, aki kéri, a Népkörtök átadják, ha azt megfizetik! – hangzott a megfontolt, a szabadkai magyarságot hivatászerűen képviselő személyek szájából. Nos, hajrá. A pénz hiánya mindenre felhatalmaz minket? Kell a pénz, tehát bárki jöhét?

A Jehova tanúi, és megannyi más, magukat vallási közösségnek, egyháznak kiáltó szervezet nem más, mint SZEKTA.

Mi a szekta?

A szekta a leggyakoribb értelmezés szerint egy nagyobb vallási, kulturális, politikai, vagy szociális szempontból jól megkülönböztethető csoporttól elkülönülő, azzal szemben álló kisebb csoport. A szekta a latin sequi szóból származtatható, jelentése: követni. A szekta fogalom mai használata viszonylag pontatlan és kevésbé szelektáló. Egyik jelentése: a történelmi egyházaktól elszakadt, többnyire nem bevett vallási csoportok, a másik jelentés szerint: szorosan összetartó, azonos nézetű, a külvilágtól elkülönülő csoport; zárt csoportosulás valamely közösségen belül.

A szó mind a köznyelvben, mind a publicisztikában pejoratív tv. tartalmú. Eredeti értelmében azonban – és vallásszociológiai használatában is – egy sajátos vallásos közösségi forma megjelölésére használják. A vallásszociológia megkülönbözteti a szektákat az új vallási mozgalmaktól, valamint a (destruktív) kultuszoktól.

Ismertebb szekták: Jehova tanúi, Mormonok, Krisna-tudatúak, Hit gyülekezete, Adventisták (más néven Szombaticák), Baptisták, Pünkösdisták, Metodisták, Szcintológia, New Age, Lélekvándorlás, Golgota egyháza és természetesen sok más kisközösség, akik egy-egy történelmi egyházból kiváltak, abból egy-egy fontosabb eszmét kiragadtak és abban saját identitásukat megragadva elkezdtek téríteni. Itt nem szoltam azokról a destruktív, nagyon is veszélyes szektákról, amelyek veszélyesek a társadalomra nézve. Különböző sátánista szekták, vagy olyan távol keleti szekták, melyek az öngyilkosságot, önpusztítást tartják fontosnak, vagy emberi áldozatbemutatóstól

sem ijednek meg. Erre volt pár éve példa Szeged és környékén is.

A szekták alapvető jellemzője, hogy kizárólagosan egy vallás vagy vallási tanító tanításait, dogmáit követik, és elítélik, elutasítják a rajtuk kívül álló vagy tőlük különböző gondolkodást, nézeteiket. Az emberek, felekezetek egy csoportja nem feltétlenül jelent szektát.

Akkor válik szektává, amikor a tanító vagy az egyház vezetője azt mondja, hogy mindenkinek az ő tanításait kell követnie, és a tagoknak más tanításra nincs szükségük, illetve az üdvözülést csak az adott egyház tanításai jelenthetik az emberek számára.

Ezek az elkülönülések nem csak a vallási tanításban mutatkoznak meg, de bevett életszokásaik is eltérőek, sokszor családtagokat, barátságokat választanak szét, mert a vallási vezető ezt diktálja. A Jehova tanúi egyháza sok orvosi beavatkozást nem engedélyez vallási megfontolásból. Így sokszor saját gyermekeik, családtagjaik életét kockáztatva tagadják meg a véradás vagy vértömlesztés lehetőségét, még akkor is, ha ez az egyedüli út a gyógyuláshoz!

Ezzel szemben történelmi keresztény egyházak közé, tudjuk, a Katolikus, Ortodox, Evangélikus és Református egyházakat soroljuk. Ez a négy történelmi egyház, szinte kézen fogva, az ökömenizmus szellemben testvéregyházként halad egymás mellett. Elismerve, hogy a történelem folyamán politikai, szociológiai, társadalmi okoktól vezérelve váltunk szét, de ma már megért arra az idő, hogy ne a különbözőségeket, hanem a hasonlóságokat hangsúlyozva kerüljünk minél közelebb egymáshoz.

A történelmi vallási csoportok közé tartozik a számunkra oly fontos zsidóság, akikkel mély barátságot ápolunk. Hasonlóképpen a muzulmánokat, de más keleti vagy távol-keleti vallásokat sem tartunk szektának, vagy ellenségnek.

Velük is keressük a dialógust, amiben ők is hasonlóképpen partnerek. A történelmi egyházak a kultúránk szoros része. Sőt, nem csak része, de évezredek óta formálta, alakította identitásunkat, gondolkodásunkat. Nyelvünk, kultúránk, néphagyományaink, szokásaink megeremtője is.

Paskó Csaba atya

Hűség, házasság, bizalom, és mindez eskü alatt?

„Csak ott lehetséges a szeretet, ahol a választás visszavonhatatlan, – mert határookra van szükségünk ahhoz, hogy létezhessünk.” (Antoine da Saint Exupery)

Ijúság, bolondság

Azt gondolnák az emberek, hogy egy plébános legkedveltebb papi tevékenysége az esküvők lebonyolítása, az esketés. Őszintén megvallom, hogy papi hivatásomnak nem ezek a legátérdekeltebb pillanatai. Valahol úgy érzem, és főleg azt tapasztalom, hogy a házasságkötések egy nagy része csak pompa, felhajtás, rongyrázás, külsőségek hangsúlyozása. Ezt akkor is tapasztalom, amikor zömével a mai fiatalok, ha egy közel negyven éves embert a házasságkötés szempontjából egyáltalán fiatalnak lehet nevezni, a házasságkötést nem belső értékek, azok megismerése, átélése érdekli, hanem inkább a külsőségekre fókuszálnak. Talán nincs idejük még önmagukra sem, egymás megismerése meg végképp lehetetlen feladat számukra? Ráfogható ez a rohanó világ felületességére? Nem tudom, csak azt látom, hogy a nagy esküvő után még igyekeznek a nászútig kitarítani, aztán meg jöhet az özönvíz és bármi. Pedig a keresztény házasságkötés nevében is benne van az eskü, megesküdni, Isten előtt valamit megígérni. Államfők, püspökök, miniszterek tesznek esküt. Én még gyerekkoromból emlékszem, hogy Titó pionír becsület szavunkat adtuk mindenre, ami gyerek fejfel fontos volt számunkra. Azért tűzbe mentünk volna! Korábbi századokban az eskü életre-halálra, sokszor párba ment úri emberek között. Mára, a 21. században az eskü jelentése elhalványult. A liberalizmus hozta egoista szemlélet ezt a fogalmat ki-koptatta, kitorlólte, lejáratta a mai ember szótárából. A mai ember szava, kimondott ígérete komolytalan, súlytalan szinte semmit nem ér. Pedig minden házasságkötés szertartásában ott van. A katolikus szertartásban hangsúlyozzuk, hogy ősi magyar szokás szerint esküvel is erősítétek meg, hogy „holtomiglan holtáiglan, semmi féle bajában el nem hagyom őt, Isten engem úgy segéljen”, és aztán a házasságok több mint 60 százaléka mégis válással végződik.

Tudjuk, hogy mit jelent az eskü? Honnan származik? Mi a jelentősége? Hogy egyáltalán beszélhessünk az eskü problémájáról, tisztázni kell, mi is az valójában. A Katolikus Egyház Katekizmus-a 2150. pontnál így határozza meg: *„Amikor esküt teszünk, Istent hívjuk tanúnul arra, amit meg akarunk erősíteni.”* Az Értelmező Szótár ugyanezt állítja, némileg más szavakkal: *„Az eskü Istenre mint tanúra, vagy valamely szent dologra hivatkozó ünnepélyes kijelentés vagy ígéret.”*

Mindebből kiderül, hogy amit a Zsidókhoz írt levél 6,13 mond: Az emberek saját maguknál nagyobbra esküsznek. Ezért csak Isten esküdhet saját magára, hiszen semmi nagyobbra nem esküdhetett. Ezért, amikor megígéri Ábrahámnak, hogy utódjában nyer áldást a föld minden népe (ez Jézus!), azt mondja: *Önmagamra esküszöm.* Tehát az esküben benne kell lenni az Istennek. Isten engem úgy segéljen! Egyedül Isten esküdhet önmagára, mert nála nagyobb nincs!

Ezért fontos, hogy az esküben mindig Isten legyen benne. Esküdni fűre fára nem szabad, de komoly dolgoknál, csakis Istenre lehet. Milyen nagy dolog az eskü, mutatja az Úr Jézus példája. Kaiás vallatja őt a főtanács előtt. Jézus hallgat. De, amikor azt mondja a főpap: *„Esküvel kényszerítlek téged az élő Istenre, mondd meg, te vagy-e a Messiás, az Isten Fia?”* – *„Magad mondtad”* – felelt Jézus. – *„De mondom nektek: mostantól látni fogjátok az Emberfiát, amint a Mindenható jobbán ül, és amint majd eljön az ég felhőin”* (Mt 26,63). Ennek a vallomásnak alapján ítélték keresztalálára. Ő hamisan nem esküdött!

Hogy milyen nagy dolog az eskü, azt látjuk boldoggá avatott IV. Károly, utolsó magyar királyunk életében. 1916. december 30-án Csernoch János hercegprímás jelenlétében letette az esküt. Ettől fogva annyira szívén viselte a népe sorsát, hogy kétszer is megpróbált visszatérni, végül az akkori nagyhatalmak Madeira szigetére száműzték népes

családjával együtt. Fiatalon, 35 éves korában halt meg. Ha igazi, érett ember nagy dologra megesküszik, nem tudja felejtetni, valóságos ázi, hogy mindent megtegyen a szent ügyért.

Természetesen esküt tenni csak nagy, fontos dologra szabad. Ilyen például a házasság, de ilyen az ország vezetése, bíróság, stb. Aki semmiségekre hívja tanúnul az Istent, bünt követ el, ha esküdözik.

Meg kell tanulni úgy beszélni, hogy minden mondatunkra, állításunkra, ígéretünkre akár meg is lehessen esküdni. Mindig az igazat kell mondani. Ha bizonytalanok vagyunk benne, azt is közölni kell, hogy nem tudjuk biztosan. Ha ígéretről van szó, nincs az, hogy jaj, elfelejtettem, mert ez annak a jele, hogy már levele lóvá a k a r t a m tenni, azt, akinek valamit kilátás b a

helyeztem. Ha nem tudom teljesíteni, idejében jelezni kell, hogy a dolog tárgytalan. Bocsásson meg, nem tehetek róla. A kimondott szónak, még inkább a papírra vetett vagy kinyomtatott írásnak súlya van. Tehát az igazi ember nem esküszik, mégis minden szavát, írását halálisan komolyan veszi, mivel mindig a mindentudó Isten jelenlétében beszél vagy ír.

Beszédhez is, zenéhez is hozzátartozik a szünet, a csend. Azt mondják a szakértők, hogy fontosabb a szavaknál vagy a dallamnál. A mi beszédünkben, életünkben is nagyon lényeges, hogy tudjunk magunkba mélyedten gondolkodni; csendesen figyelni természetet, zenét, a nagyvilágot. A másik embert is képesek legyünk lenyűgözően figyelni, mintha csak ő lenne a világon.

Ha pedig gonosz emberrel kerülünk szembe, veszekedés helyett tudjunk egy pillanatra a tetteinket elhallgatni, sőt megnézni. Mindez azt jelenti, hogy ura vagy a magának!

A házassági esküt nem „kell” tenni! Házasságot kötni csak önként és szabadon, minden kényszeről mentesen szabad tenni! Senki sincs kényszerítve rá. A házasulandó felek akarják azt megtenni egymásnak a

másik iránt érzett szeretetük kimutatásaként. Kinyilvánítják, hogy szeretik egymást, szeretetből akarnak házasságot kötni, s azt egy életre szólóan gondolják és akarják.

Összehasonlításképpen ide írom három felekezeti eskü szövegét. Ebből világosan látni lehet, hogy nem csak a katolikusoknál van eskü, hanem protestáns testvéreinknél is.

Katolikus eskü szövege

Én, N.N. esküszöm az élő Istenre, aki Atya, Fiú, Szentlélek, teljes Szentháromság, egy örök Isten, hogy N.N.-t, akinek most Isten színe előtt kezét fogom, szeretem. Szeretetből veszem el őt (megyek hozzá), Isten törvénye szerint feleségül. Hozzá hű leszek, vele meglelszem, vele szentül élek, vele türok, vele szenvedek, és őt sem egészségében, sem betegségében, sem boldog, sem boldogtalan állapotában, holtomig vagy holtáig, hitetlenül el nem hagyom, hanem teljes életemben hűséges gondviselője (segítőtársa) leszek. Isten engem úgy segítsen. Ámen.

Evangelikus eskü szövege

„Én N.N. esküszöm az élő Istenre, aki

Atya, Fiú, Szentlélek, Szentháromság egy, igaz Isten, hogy N.N.-t igazán szeretem, hűséges háztársa leszek Isten rendje és igéje szerint, holtomig, holtáig el nem hagyom sem egészségében, sem betegségében, sem örömben, sem bánatában. Isten engem úgy segítjen. Ámen.”

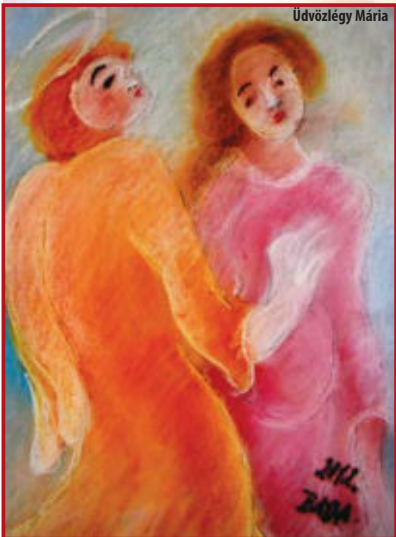
Református eskü szövege

„Én N.N. esküszöm az élő Istenre, aki Atya, Fiú, Szentlélek, teljes Szentháromság egy, örök Isten, hogy N.N.-t, akinek most Isten színe előtt kezén vagyok, szeretem. Szeretetből megyek hozzá, (veszem el őt) Isten törvénye szerint, Hozzá hű leszek, vele meglelszem, vele szentül élek, vele türok, vele szenvedek, és őt sem egészségében, sem betegségében, sem boldog, sem boldogtalan állapotában, holtomiglan, vagy holtáiglan, hitlenül el nem hagyom, hanem egész életemben hűséges segítőháztársa leszek. Isten engem úgy segítsen (segéljen). Ámen.

Ott komoly baj van, ha valamelyik fél nem akar megbonthatatlan házasságot kötni. Meggondolandó, hogy ilyen emberrel érdemes-e egyáltalán szóba állni. Paskó Csaba atya

Edőtarcsán 1951. február 25-én született Bada Márta festőművész, aki kisgyermekkorától Gödöllőn él. Kézei munkával tartotta el magát és családját, közben a meséket, történeteket festményeiben örökítette meg. Képeit 1979-ben láthatta először az érdeklő nagyközösség, azóta több tucat egyéni és csoportos kiállításon vett részt hazánkban és külföldön Pekingtől, Párizson át, Bécsen, Pozsonyon keresztül Tampereig, és a többi városban. Hosszú kitüntetései és díjainak a sora, amit munkásságáért kapott, filmek jelentek meg róla és könyvekben, katalógusokban szerepelt. Műveit közgyűjtemények őrzik, többek között Rómában a vatikáni Érseki Kápolnában, budapesti és frankfurti Néprajzi Múzeumban és Gödöllőn a Szentháromság templomban.

Üdvözlégy Mária

Bada Márta

Balázs János díjas festőművész

Hagyományok segítik jövőnk értékeit megteremteni

ültem. Az öreg 80 év körüli Olga, aki se írni, se olvasni nem tudott, a többiek kérésére elkezdte mesélni a teremtés történetét, hogyan lettünk cigányok. Gyorsan keresztet vetett, feléezett a plafonra és cigányszonyi létre szenvedélyli teli, jóízűen mondta sorba a dolgokat. A fekete és sárga földből is embert formált az Isten, leküldte a pusztába, hogy szaporodjanak, nem azért, hogy marják egymást, hanem műveljék a földet. A Jóisten leszállt a földre, amikor nagyon elszaporodtak az emberek. Betért a szegény asszony házába, akinek 12 gyereke volt, mondta neki, eljöttem megáldani gyerekeidet. Az asszony szégyellte, hogy sok gyereke van, kettőt eltakart kötényelle, akik kimaradtak az áldásból, azok lettek a nagyon szegények, a cigányok. Vége felé elmesélte, az Isten már bánta, hogy megteremtette az embereket, mert nagyon gonoszak lettek. Leküldte egyszülött fiát, akit keresztalárra ítélték. Cigány kováccsal készítették a négy szöveget, amivel akarták felfeszíteni, de mire rákerült a sor csak hármat találtak, mert a cigányok elloptak egyet. Valóságosak voltak, és nem akarták, hogy felfeszítsék Krisztust. Hozzjuk fordult a Jóisten, emberek megpecsételnek, szétválasztanak titeket, majd halál, fájdalom és sírás lesz. Gondolom, a pecséteit visszük, ez benne van a bibliában. Végét is szépen mondta az öregasszony, morogni fog a Föld, mint a megvadult orosz-

Jézus mennybemenetele fogadja az Úr szent fiát

Vallásos témával foglalkozó első sorozata Krisztus szenvedés történetét ábrázolja 16 képből, amely 2011-ben készült, és Gödöllőn a Szentháromság templomban mutatták be. Felszentelését Székely János püspök úr a Szent József templomban végezte még ugyanebben az évben Budapesten. Másolatait az ország számos helyén őrzik. Második sorozata a 22 festményből álló „Szép Szűz Mária” a gödöllői Szentháromság Templom tulajdona. Harmadik a „Teremtés, hogyan lettünk cigányok”.

Bada Mártával a gödöllői kiállításán találkoztam, és ott mesélte el a Teremtés c. képsorozatának történetét. Barna szeme élénken csillogott és gondolatban visszarepült 11 éves korába.

Régen nem volt se rádió, se TV, csak a szegénység, és egy petróleumlámpa mellett nagy ünnepeken összejött a rokonság. Ott maradtak a házból, hegedültek, énekeltek, de legtöbbször késő estig meséltek. Külön voltak a nők és külön a férfiak, én mindig azt néztem, hol mesélnek a legjobban, kis számmal oda

Földi paradicsom

Jézus találkozása a mennyben

Cigányok ellopják Jézus szögét

lán, háborogni fog a tenger, és majd vergődni fogtok, mint a partra vetett hal. Elsőtétedik minden és eljövök a Szent fiammal ítélni az élők és holtak fölött. A cigányasszony fölnezzet a plafonra, összekulcsolta a kezét, és mondta, „En Istenem könyörülj meg rajtunk.” Akkor nemcsak a cigányságnak mondta, hanem az egész emberiségért könyörülj meg. A mese jeleneit festettem meg, és a képekből könyvet adtak ki, a leírt mesével, lovári és magyar nyelven. Pénzért nem árúsítják, hanem a jó tanuló cigánygyerekek kapják az iskolában. Célom ezzel az volt, hogy dédunokáinknak valami gyökeret hagyjak.

Hogy ismerkedett meg a keresztény hittel?

Öten voltunk testvérek és szüeim kiskorom óta úgy neveltek, hogy imádkozzam a Jóistenhez, kérjem segítségét. Neki köszönhetem, hogy a művészetbe kerültem, ezzel adott nekem egy ajándékot. Első osztályos korom óta rajzoltam, a meséket, amit hallottam, repülőgépeket, lepkéket. Hatodik osztályos lehettem,

Elátkozottak

Szép Szűz Mária könyörögj értünk

Halász József tanárom felfigyelt rám, és megkérdezte, mit csinálás kislányom? Mária és Jézus arcát rajzoltam a szomszédoknak, akik föltették a falra, mert akkor nem volt számukra más kép. Ha megsárgult a rajzlap, újat készítettem. Sokszor mondták, ennek a kislány-

nak van tehetsége, amit mondunk, mindjárt lerajzolja. A cigányságnál zene meg tánc volt, ez a fajta kultúra akkor még nem terjedt el. Vámos Ignacné behívatta Édesanyámat, mondta: „Járjon szakkörbe, ott majd kicsiszolják a kezét.” Így kerültem Látó Lilla tanárnőhöz. Később nyolcadikos koromban a Remsey művészcsalád felfigyelt rám. Jenő bácsi és Iván mutatta meg azt a művészeti utat, amit bejártam, sikerlényekkel és kisebb kudarokkal is. Megtanították az arányokat, megismertettek a hideg-meleg színek használatával, de nem szóltak bele, nem akartak elrontani, csak legyek őszintén önmagam – úgy csinálj, ahogy érzed, testvéreidet ültess le modellek – mondták. A jó tanácsokat elfogadtam, és a belső látás vezetett. Remsey is nagycsalád volt, művészlélek, ha nem mentem el, jöttek hozzánk, kérdezték, mit csinál Bada? Őstehetséget láttak bennem. Jenő bácsi azt mondta, „zöld vagyok, de ha megérik, leesik”. Hogy „megértem”-e? Azt a képeim nézőjére bízom.

Szerintem a Jóistennek köszönhetem pályám, mert ha nem rajzolom az iskolában a vallásos képeket, tanáraim nem figyelnek fel rám.

Sikerül továbbadnia a megszerzett tudását, hogy telnek napjai?

Itt Gödöllőn már tíz éve az Evangélikus Idősek Otthonába hetente kétszer eljárom Szekeres Erzsikevel, és foglalkozunk a 80-90 éves bentlakókkal. Körülüljük a hosszú asztalt, megrajzolom a motívumot, ők kiszínezik, közben beszélgetünk. Karácsonykor kiállítás rendezünk munkájukból, és a látogató rokonok is megnézhetik ügyességüket. Húsz éve foglalkozom a 3-13 éves kor közötti

fialokkal, szabadon dolgozhatnak, csak azt próbálom nekik átadni, amit a mestereimtől tanultam. Szép eredményeket érnek el, pályázatokon első, második díjat nyernek rajzaikkal. Ottlik Gábor elkész vezet a gyerekeket, fél vagy egy évig maradnak, utána újak jönnek. Vannak tehetségesek, és szomorú vagyok, mert nem tudom, hova kerülnek, talán örökre fogadják, vagy hol fognak elkallódni.

Mit tart értéknél, amit gyerekeinek, tanítványainak tovább szeretne adni?

Nyugdíjas vagyok, három gyerekekkel, és negyedik unokám útban van. Azért készítettem sorozataimat, hogy a jövő nemzedék is tanulhasson belőle. Ajándékba adtam a Néprajzi Múzeumnak, leltározva jó helyen kiállították már. Festményeim megörökítettem, amit őseinktől hallottunk. Az elmesélt történeteket tovább kell adni a fiataloknak, attól még ők lehetnek műveltek, de a hagyomány továbbadását tartom értéknél.

Köszönöm a beszélgetést.

Németh Andrea

Szoboravatással kezdődött a Húsvéti Istentisztelet

Bakos Gyula egy korábbi kiállítás megnyitóján

Bakos Gyula szobrászművész és munkássága nem ismeretlen lapunk olvasói számára. Az ezredforduló óta Szalkszentmártonban élő és alkotó művész keze munkájának nyomán a – *legnagyobb Petőfi múzeumról is* – méltán híres település arculatában látványos, és művészi értékében is jelentős változások tanúi lehetnek az itt élők,

illetve a faluba látogatók. Legújabb munkáját Húsvét vasárnapján, az ünnepi istentisztelet keretében adta át a lakosság számára Alföldy-Boruss Dániel lelkipásztor. A református egyházközség megrendelésére készült hirdetőtábla az **Europa Nostra Díjas** faluközpontban a templomdomb torony felőli oldalán, a Párókia és a Petőfi múzeum közvetlen szomszédságában kapott helyet.

A németországi Freiburgban, majd a francia Saverne-ben megrendezett Európai Kőfaragó Fesztiválon is első helyezett, és ezáltal – *egyetlen magyar alkotóként* – **Európa Legjobb Kőszobrásza** címet viselő művész lényeges szempontnak tartotta, hogy alkotása ne csak architektúráisan illeszkedjen a történelmi környe-

Fotók: Somogyi György

Alföldy-Boruss Dániel

zetbe, de anyagában is annak „részese legyen”. Így helyben kitermelt akác és nyárfa felhasználásával készítette el a saját stílusjegyeivel – *szinte a csak rá jellemző motívumvilággal* – az akár önálló szoborként is értelmezhető hirdetőtáblát. (a szerk.)

Régebbi számaink telefonon megrendelhetők postai utánvétellel.
 Telefon: 221-1524 vagy mob: 06-70-244-0240 Interneten is fogadjunk megrendeléseket:
www.szentkereszt.hu Email: szentkereszt@szentkereszt.hu

Pünkösdi Mária-kiállítás – Mennyei Királynéja

A maga nemében egyedülálló kiállítás volt látható 2017. március 1. – április 15-ig a Magyarok Házában. A kiállított magángyűjtemény tartalmaz többek között festményeket, szobrokat, könyveket, képeslapokat, melyek egy része a világ különböző híres Mária-kegyhelyeiről származik. A kiállítás közelebb hozza számunkra Mária alakját. A gyűjtemény legközelebb Pünkösdkor, Csíksomlyón tekinthető meg (2017. június 2-5) ill. tárgyalás folyik újabb magyarországi helyszínekről is.

Friss hírek: www.facebook.com/mariakiallitas

Fotók: Szilvási Marika

Felhívás

Az elesett, önhibájukon kívül elszegényedett emberek ritkán kérnek segítséget. Inkább éheznek, nélkülöznek, gyógyszerek nélkül lábadoznak, semhogy valaki terhére legyenek. Rajtuk – és főként a szegény, rossz anyagi körülmények között nevelkedő gyermekeken – kíván segíteni, élelmiszer- és gyógyszersegélyekkel a

**VERITAS AZ ELESETTEKÉRT ALAPÍTVÁNY
 SEGÍTSE ÖN IS A MUNKÁNkat!**

Támogassa adója 1 %-val alapítványunkat!

OTP Bank: 11714006-20385251-00000000

Adószám: 18161980-1-42

Támogatóink, a támogatás mértékének megfelelő terjedelemben, hirdetésüket is elhelyezhetik a

Szent Kereszt Magazinban

HOTEL VERITAS

4-6 személyes apartmanok bérelhetők,
2017. VI. 1-től – 09. 30-ig.

tel: 0036 20 934 5940 vagy hotel@veritas.hu

Várjuk szeretettel hotelünkbe és éttermünkbe házas izekkel!

1144 Budapest, Rogyoródi út 8. www.hotelveritas.hu E-mail: hotel@veritas.hu

Születésnap partik, gyermekszürok szervezése programokkal

Éttermünkbe asztalfoglalás: 273-22-33 mob: 06-30-864-6564